Bibliotecă Regională Hunedoara-Deva

● În acest număr ● În paginile ● În acest număr ● În paginile ● În acest număr ● În paginile ● În acest

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

Promoția 1957 sub reflectorul timpului

SPORT

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXII, SERIA II.
NR. 5448
6 PAGINI – 25 BANI
JOI
24 NOIEMBRIE 1966

Fabrica de confecții din Călărași produce anual peste 2.700.000 articole de îmbrăcăminte pentru bărbați, femei și copii. În imagine, una din halele de fabricație a lenjeriei pentru bărbați și copii

Foto: Agerpres

SUCCESELE MECANIZATORILOR GĂLĂȚENI

GALAȚI (de la corespondentul nostru)

Mecanizatorii din stațiunile de mașini și tractoare ale regiunii Galați au raportat că și-au îndeplinit și depășit sarcinile de plan stabilite. Astfel, ei au realizat, de la începutul anului și pînă în prezent, lucrări agricole în volum de 2.724.000 hectare arături normale, cu 103.348 hectare arătură normală mai mult. Pe 98 la sută din suprafața arabilă s-a efectuat mecanizat un complex de lucrări agricole.

Se evidențiază prin lucrările de înalt nivel agrotehnic, cît și prin executarea acestora în perioadele optime, stațiunile de mașini și tractoare Pechea, Nănești, Șendreni, Bujor, Chiraftei, Berești și Cudalbi.

Uzina „Electronica" București. O ultimă verificare a aparatului la banda de control.

Veți îndeplini planul pe 1966 ?

UN „DA" CARE DEPINDE DE

FOLOSIREA REZERVELOR INTERNE

Uzina „Rulmentul" Brașov a figurat ani de zile în rîndul întreprinderilor fruntașe pe regiune în îndeplinirea sarcinilor de plan.

Apare deci firească întrebarea: se va achita uzina brașoveană, și în acest an, de marile ei răspunderi ?

— Față de anul trecut — ne spune tovarășul inginer Mircea Furnică, director tehnic, planul uzinei noastre a marcat în acest an o importantă creștere. Aceasta a avut în vedere faptul că uzina a fost planificată să pună în funcțiune însemnate capacități de producție. Dacă în primul semestru cînd planul a fost calculat la capacitățile existente, sarcinile de producție au fost îndeplinte și depășite, odată cu trimestrul III, datorită neintrării în funcțiune a utilajelor planificate, am început să înregistrăm pierderi. Sînt convins că fără dereglare uzina nu ar fi avut probleme în îndeplinirea ritmică a sarcinilor de plan.

Se pune însă întrebarea: **o dată cunoscută situația nesosirii la timp a utilajelor — și aceasta se știa de mai multă vreme — au fost luate de către conducerea uzinei măsurile pentru valorificarea tuturor rezervelor interne, care să permită totuși realizarea sarcinilor de plan ?**

Răspunsul cere o analiză atentă a unor fapte.

În cursul anchetei noastre a reieșit că în timp ce o serie de utilaje sînt încărcate peste capacitatea normală — trecîndu-se chiar peste perioadele de oprire pentru reparații — altele nu sînt folosite. Tovarășul N. Dragoș, inginerul șef al uzinei, ne spunea că în permanență un număr de circa 15 mașini au stat nefolosite. Așadar, o importantă rezervă care ar fi putut compensa în parte lipsa utilajelor nesosite n-a fost nici ea valorificată la potențele maxime.

Situația creată ar fi trebuit

ing. NEAGU UDROIU
CONSTANTIN PRIESCU

(Continuare în pag. a V-a)

— Acum ce mai desenăm ?

Vedere a fabricii de acetilenă din cadrul Combinatului chimic Craiova

Foto: FL. ROȘOGA

Vizita președintelui Consiliului de Stat, Chivu Stoica, în Republica Arabă Unită

ASSUAN 22 — De la trimișii speciali Mircea Moarcăș și N. Popovici: Marți dimineața, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, și soția, împreună cu persoanele care îl însoțesc în vizita oficială de prietenie în Republica Arabă Unită, au plecat cu avionul într-o călătorie de două zile în sudul țării.

Înaltul oaspete român este însoțit de Hussein El-Shafei, vicepreședinte al R.A.U., cu soția, Mohamed Talaat Khairy, ministrul de stat pentru problemele tineretului, cu soția, Mohamed Fahmy Hamad, ambasadorul Republicii Arabe Unite la București, și de alte persoane oficiale.

După o oră și jumătate de zbor, avionul aterizează la Luxor — oraș înălțat pe ruinele Tebei de odinioară, capitala imperiului egiptean din epoca sa de apogeu, leagănul unei civilizații și culturi milenare. Dar Luxorul de astăzi este cunoscut și ca oraș al civilizației contemporane unde bogatele vestigii ale trecutului se îmbină cu urbanistica modernă. Străzi largi, străjuite de hoteluri turistice elegante, parcuri și grădini vin să întregească aspectul ospitalier al orașului.

Solii poporului român sînt întîmpinați cu căldură de oficialitățile locale. Guvernatorul regiunii și primarul orașului adresează președintelui Chivu Stoica, calde urări de bun-venit. Numeroși cetățeni ai orașului ovaționează îndelung. Oaspeților li se oferă buchete de trandafiri.

Președintele Consiliului de Stat și persoanele care-l însoțesc se îmbarcă pe o navă pentru a traversa Nilul.

Salupe și vaporașe aflate pe fluviu salută cu sunete de sirenă trecerea vasului pe care flutură steagurile României și Republicii Arabe Unite.

Pe o întindere de mai mulți kilometri se înșiruie necropolele faraonilor dăltuite în stîncă.

Se vizitează mai întîi necropola lui Tutankamon, unde se mai păstrează un sarcofag

(Continuare în pag. a VI-a)

O PROFESIE A SENTIMENTULUI FILIAL

Nu cunosc o profesie în fața căreia arta să-și fi aplecat mai îmgăcată steagul devenind memorialistică puternic colorată afectiv, poem în proză, icoană a sufletului împrumutată, în vremea destăinuirii, spre îndrăgire și altora, cum este profesia de dascăl ! Nu se poate scrie literatură despre dascălul de școală în normele consacrate, cum, deopotrivă, nu poate fi restituită literar și obiectiv imaginea mamei. Mama și dascălul de școală nu pot fi prinse în contururi exacte, sînt fluide amintiri, de demult, din anii universului de aur al copilăriei noastre, sînt fluide incandescente cu crimpee de realitate puține și cu multe, dar deloc prea multe, invocații afective. Toți oamenii au o mamă, dar mai ales oamenii, cei adevărați au un dascăl spre care se întorc în același ceas al amintirii casei părintești. Imaginile lor se topesc, seva sufletească a aducerii aminte urcă deopotrivă realcătuind chipurile lor, reînviind imaginea ușor veștedă din albumul de familie al oricărui. Imaginea aceasta este nespus mai frumoasă decît a fost. O înfrumusețează gîndul pios și adînc recunoscător, o înfrumusețează menirea lor, căreia i-au răspuns în toată viața, la începuturile devenirii noastre.

Dar a merita să devii o asemenea icoană este o muncă trudnică, o încleștare dramatică cu prejudecățile, cu egocentrismul, cu tentația de a-ți fi nu-

A. VARTAN

(Continuare în pag. a V-a)

CADRAN

PORTRETUL CERCETĂTORULUI ÎN ANII TINEREȚII

Sen Alexandru

1

Aplecînd-și fruntea peste ocularul microscopului, urmărind balerini vaselor pe ecranul oscilografului, lovind ginduri ce ciocanul fragmentul de rocă, trecînd-și încet lupa de-a lungul rîndurilor înghețate ale unui document străvechi;

rezolvînd lungi șiruri de ecuații sau silind mașinile s-o facă pentru el, disecînd cu gesturi fine trupul de spumă al unei insecte, urmărind cu priviri iscoade traseul în mișcare al unei electroencefalograme, ridicînd spre lumină amfora tracică abia trezită din somnul ei milenar, implantîndu-și oglinda telescopului în nemărginirea universului;

bombardînd materia cu energii imense sau fierbînd-i elementele în retorte și eprubete spre a le sili să se despartă sau să se unească;

coborînd sub ape, profilîndu-și umbra între stalactite și stalagmite în adîncul peșterilor, urcînd din ce în ce mai sus ștacheta salturilor cosmice;

măsurînd, cîntărind, calculînd, observînd, provocînd creșterea sau transformarea materiei;

făcînd, în fine, cele o mie și una de mișcări ce anunță că nava cunoașterii a ridicat ancora,

cercetătorul, cel mai contemporan dintre eroii istoriei contemporane începe o mia una călătorie spre necunoscut.

Însă, ceea ce pentru spectatori apare ca un început, pentru navigator înseamnă o împlinire. Pentru a putea stăpîni cîrma și a ști să citească busola și hărțile, pentru a decodifica mesajele din ce în ce mai abstracte ale materiei, pentru a se putea mișca prin universurile infinit de mari și infinit de mici pe care le explorează știința vremii noastre, el a parcurs un drum propriu, nu lung în întindere, dar bogat în substanță, la capătul căruia și-a făurit armele și a înțeles raporturile sale cu lumea.

Căci, folosind centrifuga sau electronul, lucrînd în bibliotecă sau în laborator, cercetătorul adevărat este totdeauna un luptător în cel mai deplin înțeles al cuvîntului. Iar pu-

(Continuare în pag. a V-a)

TELEGRAMĂ

Primul ministru al Republicii Democrate Vietnam, Fam Van Dong, a adresat președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, o telegramă în legătură cu acordurile realizate în urma recentei vizite în țara noastră a delegației economice guvernamentale a Republicii Democrate Vietnam.

„În numele Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, al guvernului Republicii Democrate Vietnam și al poporului vietnamez — se arată în telegramă — vă exprim mulțumirile noastre sincere pentru sprijinul și ajutorul prețios acordat, în spiritul internaționalismului proletar, de către Partidul Comunist Român, guvernul și poporul român, luptei drepte și victorioase a poporului vietnamez împotriva imperialiștilor americani".

„Săptămîna economiei"

ÎN FOLOSUL TĂU ȘI AL PATRIEI

Intrată în tradiție, „Săptămîna economiei" se desfășoară și în anul acesta între 24 și 30 noiembrie. Despre semnificațiile acestei manifestări ne-a vorbit tovarășul N. CAMBREA, vice-președinte al Casei de Economii și Consemnațiuni.

INTREBARE: Care sînt principalele rezultate obținute în dezvoltarea acțiunii de economisire ?

RĂSPUNS: În condițiile creșterii sistematice a veniturilor bănești ale populației de la orașe și sate, acțiunea de economisire la C.E.C. a înregistrat an de an progrese simțitoare. La 31 octombrie a.c. soldul general al depunerilor era de 9,7 ori mai mare decît în anul 1959, iar creșterea de sold a depunerilor a fost în primele 9 luni ale anului curent cu peste 34% mai mare decît în perioada corespunzătoare a anului trecut. Paralel cu creșterea sumelor economisite, a sporit într-o măsură însemnată și numărul depunătorilor. Numai în perioada 1 ianuarie — 30 septembrie a.c., numărul acestora a crescut cu încă 223 000. Astfel încît, în prezent, la 1 000 de locuitori revin de peste 2 ori mai multe livrete de economii decît în anul 1959, soldul mediu pe livret, fiind de aproape 5 ori mai mare decît în anul 1959. Creșterea veniturilor

(Continuare în pag. a V-a)

Ancheta noastră prin căminele tinerilor muncitori din Galați

Galațiul anului 1966 înseamnă cargouri de mare tonaj, mii de tone de laminate, confortabile cartiere de locuit, șantierul celui mai modern combinat siderurgic din această parte a țării, înseamnă cele două institute de învățămînt superior, înseamnă harnicii săi locuitori.

O bună parte a locuitorilor orașului Galați (20 000 oameni) muncește pe șantierul viitorului combinat siderurgic. Am trecut într-una din zilele trecute, pe înserat, prin Țiglina, cu dorința de a-i cunoaște pe tinerii constructori în orele libere. Aflîndu-ne în plin centru comercial al Țiglinei, am fost martorii unei afluențe bruște a cumpărătorilor tineri în magazinele alimentare. Ce se întîmpla? Se pregăteau oare pentru o excursie? Exclus, am gîndit. Ne aflam în mijlocul săptămînii.

Ne apropiem de doi din acești tineri și facem cunoștință. Aflăm că își cumpără alimente pentru a doua zi.

— De ce nu mîncați la cantină? întrebăm surprinși. Tinerii noștri interlocutori — lăcătușul Turuceanu Nicolaie și laborantul Neagu Anton schimbă zîmbete complice, din care deducem că au înțeles că nu sîntem din partea locului.

— Ușor de zis... În realitate însă lucrurile sînt mai complicate. Cantina combinatului e foarte departe de locul nostru de muncă și în general de cele mai multe șantiere — iar în pauza de la ora 11 n-avem timp nici să ajungem acolo dar-mi-te să mai și mîncăm sau să ne înapoiem.

— Dar seara? De ce nu mîncați la cantina din Țiglina 1?

— Există o asemenea cantină? ne întreabă la rîndul său un alt tînăr care s-a apropiat de noi, lăcătușul Rusu Vasile.

— Există — intervine Turuceanu — dar și aceasta e departe de noi.

— În fiecare seară mă învîrtesc cîte o oră prin alimentara — continuă Rusu Vasile. Nici eu nu mai știu ce să cumpăr. Mereu salam, conserve, brînză, cașcaval... M-am săturat. Aș vrea o mîncare gătită. Unii din noi gătesc în apartamente. Fac o mizerie de îți vine să te iei cu mîinile de cap... Și vai de mîncarea pe care o gătesc...

Continuăm investigația noastră pe temele cantinei în scriptele administrației și constatăm cu surprindere că din cei 20 000 de muncitori ai combinatului sînt abonați numai aproximativ 650. Din cei 35 tineri cu care am discutat în seara aceea, numai 2 serveau masa la cantină.

Propunîndu-ne să lămurim problemele legate de cantină mai tîrziu (a doua zi la administrația combinatului), ne îndreptăm deocamdată spre căminele tinerilor din cartierele Țiglinei.

Reporterul care a cunoscut multe șantiere își amintește de anii din urmă cînd o simplă baracă adăpostea 10—20 de suflete. Avea ceva romantic traiul într-o asemenea locuință, dar iarna frigul se strecura pe sub ușă sau direct prin crăpăturile scîndurilor și cu greu puteai să lași la intrare noroiul și zloata adunată pe bocanci de-a lungul drumurilor desfundate.

În Țiglina de azi asfaltul e la tot pasul. Drumuri largi care te poartă spre centrele comerciale, la cinematograf sau la restaurant; alei înguste șerpuind printre blocuri pînă la scara de intrare îngrijită. Aici locuiesc constructorii. Pe cei cu familii îi recunoști după florile din balcoane. Pe noi ne interesează însă tinerii necăsătoriți.

Cînd despre neglijență se vorbește în general

Prima înfățișare poartă numele de *nepăsare*. Am întîlnit-o la blocul B 3 în apartamentul de la parter, locuit de Iustin C. și Grigoruț A. Au fiecare 19 ani și aceeași meserie: zidar. Dar atît vîrsta

NUMAI DUPĂ NUNTĂ DEVII GOSPODAR?

cît și meseria sînt contrazise de aspectul camerei lor. Parchetul înnegrit, cearceafurile murdare și rupte, pe saltele nisip, iar pe pereți pete. Mai găsești și resturi de mîncare și cîteva cîrpe aruncate. I-am rugat să dea o explicație acestor stări de lucruri.

— Uneori seara nu ne mai spălăm și oricum nu poți face curățenie în fiecare zi — a răspuns unul dintre ei.

— De ce oare?! Poate așa vă comportați și în casa de unde ați venit?

O [illegible] a „personalității" celor 3 din apartamentul 6, scara 1, Blocul G.

— Ei, cu casa e altceva. A mea, cînd o să mă însor, n-ai să arate așa — a ținut să precizeze Grigoruț.

După o asemenea părere „casa" este doar cea de la părinți sau cea întemeiată prin căsătorie. Judecîndu-i însă după tinerețea lor, cei doi tineri nu pot fi socotiți doar ei vinovați. Rusu Vasile, un alt tînăr de 19 ani — pe care l-am cunoscut într-una din

locuințele vizitate — ne-a atras atenția în felul următor:

— În adunările noastre generale de U.T.C. discutăm adeseori despre nepăsarea față de bunurile obștești, dar într-un mod general. Eu am auzit că sînt tineri care lasă neîngrijită locuința, care dorm acolo unde s-a cuibărit și murdăria, dar personal nu-i cunosc. Poate călătorim în același troleibuz dimineața sau am chiar același loc de muncă cu el; nu pot să-i spun nimic, înfățișarea exterioară nu-l trădează.

Un aspect și mai grav decît neglijența și nepăsarea l-am întîlnit la scara 1 din blocul G 1. Aici, în apartamentul nr. 6, am fost martorii cercetărilor unei comisii de anchetă a serviciului social. Camerele de curînd curățate și zugrăvite fuseseră cu o seară mai înainte locul unei petreceri prelungite peste orice limită.

— Mai bea omul un pahar de vin, dar cînd te apuci și arunci cu sticla în pereți vopsindu-i cu vin roșu, cînd sfîșii perneie și rupi picioarele scaunelor, asta înseamnă huliganism!

N-am notat cine a rostit aceste cuvinte care redau aspectul camerelor: toți cei de față aveau aceleași neplăcute impresii. Am surprins cu obiectivul aparatului de fotografiat un colțișor de la locul „petrecerii". Am fi vrut să vi prezentăm și figurile autorilor acestei isprăvi, dar se făcuseră nevăzuți. Iată însă numele lor, pe care le-am reținut mai ales pentru a le comunica organizației U.T.C. din [illegible] șantier. În afară de Carpucci A., ceilalți, Fănacă Gh., Bodolan I., Crismaru Gh. și Filimon G. sînt tineri de vîrsta membrilor organizației U.T.C.

Dulapul de fier

Dar există și cea de a treia față a problemei locuințelor prost întreținute. La blocul B 1 în apartamentul 3 am făcut cunoștință cu tînărul [illegible] Constantin Vrabie. Ne-a condus în toate încăperile și ne-a arătat cu regret unele urmări ale mobilării și întreținerii necorespunzătoare a încăperilor.

— E destul de murdar și asta fiindcă nimeni nu ne ajută. În cameră nu avem o masă pe care să pui o cană să scrii o scrisoare. La bucătărie dacă-ți faci un ceai așezi reșoul pe o bancă de scînduri, și aceea șchioapă. Cît despre haine, le vedeți atîrnă pe pereți. Dulapurile de fier cu care sînt înzestrate apartamentele noastre n-au nici lățimea nici adîncimea necesară să poți așeza un umeraș cu haine.

„Am o casă ca o floare"

În cele mai multe blocuri vizitate am cunoscut totuși gazde primitoare care ne-au înfățișat cu plăcere apartamente pe măsura amabilității lor: plăcute de la prima vedere. La același bloc, G 1, unde cei 3 tineri au devastat aproape două încăperi, am întîlnit o situație care semnifică grijă deosebită față de locuință. Mucenică Constantin, Iancu Potache, Vasile Năstase și Mihai Mîrzdani înțelegîndu-și îndatoririle personale și-au amenajat camera în cele mai mici amănunte. Cînd intri, pașii ți se afundă în carpete țărănești, iar la ferestre soarele străbate mai întîi perdelele. Așternuturi imaculate, fețe de perne brodate, cărți... și inventarul poate continua tot așa sfîrșind cu florile de lîngă ceasul de pe masă. Tinerii aceștia care lucrează pe același mare șantier, găsesc de cuviință că trebuie să-și petreacă timpul într-un mod cît mai civilizat. Aici vremea să se spele, să facă curățenie, să se distreze și să învețe — trei dintre ei sînt elevi la seral.

Asemenea tineri dețin o bună majoritate. I-am întîlnit și în Țiglina I și în Țiglina II. Prezența lor însă poate fi [illegible]. Depinde în bună măsură de fiecare tînăr în parte cît și de organizația U.T.C. care, evident, prin acțiunile sale, poate juca un rol combativ, dar și preventiv.

Am discutat cu:

tovarășul director administrativ al I.C.M.S.G. Nedelcu Ion.

— Se pot am aflat la conducere că dulapurile de fier aflate în cămine nu sînt corespunzătoare. Pentru anul viitor vor fi aduse 1 800 vestiare de format mare, cu cîte 3 compartimente. Am comandat, de asemenea, 1 000 mese, 2 000 cuiere-pom, iar un lot de 3 000 scaune au și fost aduse. Cîteodată însă ne lovim de rezistența unor tineri care nu vor să se complice luînd în primire mobilierul. Cred de aceea că una din problemele cele mai importante în acest domeniu sînt cele legate de educație. Din păcate însă combinatul nu dispune de spațiu afectat manifestărilor cu caracter educativ. Avem un singur club cu totul neîncăpător.

Și acum problemele cantinei. Aici lucrurile sînt mai complicate. Cred că la baza neajunsurilor actuale stă o concepție greșită. Înălțăm blocuri, înălțăm cele mai moderne agregate pentru topirea și prelucrarea oțelului, dar uităm uneori să ne gîndim la lucrurile mai mărunte ca, de pildă: unde vor mînca cei care construiesc? Actualele cantine ale șantierului au fost construite de fapt pentru nevoile viitorului combinat prin care vor trece 3 linii de troleibuz. Ele sînt deci corespunzătoare pentru viitorul combinat, dar în nici un caz pentru prezentul șantier.

Ultima discuție a avut-o la organizația U.T.C. În zadar căutăm în planul comitetului U.T.C. al combinatului o prevedere concretă în privința creării unei opinii publice ferme împotriva neglijenței, celor care degradează locuințele, care au o atitudine necivilizată în cămine. Singurul punct din plan care se poate apropia pe undeva de asemenea sarcini ar fi cel care sună așa: „vom intensifica munca politică, educativă de masă, urmărind buna organizare și desfășurare a activităților ce se planifică la club, dormitoarele comune sau în aer liber."

Oare nu este foarte puțin și general? Nimic despre comitetele de bloc care chiar acolo unde există sînt simple fantome de hîrtie, nimic despre problemele de viață ale tinerilor, despre obligativitatea respectării normelor de conviețuire în cămine, despre măsurile ce trebuie luate pentru tragerea la răspundere și sancționarea celor ce distrug avutul obștesc.

În loc de bilanț

Desigur că situația arătată în raidul nostru necesită concluzii și măsuri grabnice. Și nu ne îndoim că ele vor fi luate de către cei în cauză. Am dori de aceea să punem în atenția acestora cîteva sugestii:

1. Deoarece problema cantinei a fost de nenumărate ori studiată de către organele locale, a fost întoarsă și pe o parte și pe alta, dar fără rezultate, credem că este timpul ca ministerul de resort să trimită la Galați [illegible] de specialiști [illegible] studieze condițiile specifice șantierului și să propună, pe baza consultării cu masa de constructori, un sistem practic care să asigure mese calde și substanțiale muncitorilor. Este nevoie să se ia o asemenea inițiativă dată fiind proporția acestui mare șantier al combinatului precum și nevoia de a se prevedea pe viitoarele mari șantiere măsuri asemănătoare.

2. Organizarea unor comitete de cămin care să-și îndeplinească cu întreaga răspundere sarcina de a efectua un control obștesc, operativ și eficient.

3. Să se introducă în toate blocurile locuite de tineri constructori sistemul de organizare specific căminelor, adică cu cheia apartamentului predată la plecare portarului sau administratorului. (Aceasta permițînd întreținerea curățeniei de către personalul de serviciu din cămine și căruia acum, de multe ori, îi este răpit accesul).

4. O dată cu rezolvarea problemei cantinei se poate trece la organizarea în spațiul rezervat bucătăriilor de apartament a unor camere de zi. În aceste camere se vor putea organiza diferite activități culturale numai pentru locatarii respectivelor blocuri.

V. CONSTANTINESCU
ATANASIE TOMA

Țiglina II. În asemenea moderne și confortabile blocuri locuiesc tinerii constructori ai Combinatului siderurgic din Galați

De cinci bani... organizare

MICRO-FOILETON

Îl văd grăbit, ieșind dintr-o tutungerie.

— Ei! Unde alergi așa?

— La debitul din colț. Poate găsesc acolo...

N-am avut vreme să-l întreb ce caută, dar peste cinci minute ne-am găsit într-o librărie din centru. Tocmai îmi cumpărasem o carte și mă îndreptam spre ieșire. S-a dus glonț spre sectorul „Papetărie". Curiozitatea m-a împins să-l urmez. Cînd i-am auzit cererea am rămas uimit.

— Plicuri simple aveți?

— Nu.

— Unde pot să găsesc?

— Nu știu. La debit sau la celelalte librării, i-a răspuns [illegible]. Am mers și la „celelalte". Ni s-a răspuns scurt:

— N-avem!

Era amărît, parcă cine știe ce lucru important pierduse. Niște plicuri păcătoase de cinci bani. Mare lucru?!

— Aaa! Mai știu un loc unde s-ar putea găsi.

Ne-am dus și la poștă.

— Nici noi nu avem. Noi avem numai plicuri de 1 leu.

— Și unde găsim din... celelalte?

— Dumneavoastră cine vă aduce?

— Nu ne aduce nimeni. Întrebați la casierie.

Casierul își făcea socoteala banilor. I-am adresat și lui întrebarea răscolitoare (cu pricina).

— Căutați la librărie sau la debit.

— Nu sînt.

— Atunci la... C.L.D.C.

Am pus mîna pe telefon:

— Alo! C.L.D.C.-ul? Bună ziua! Vă rog, unde pot găsi niște plicuri simple?

— Mici?

— Da, mici!

— Stați să-ntreb.

O voce de bărbat mă descoase cine sînt, și-mi dă numărul de telefon al depozitului.

— Ei trebuie să știe, noi nu avem, sîntem „Desfacerea".

Formez 3.6.4.2.

— Plicuri de cinci bani? Păi la librăria „N. Bălcescu" din piață.

— Nu sînt.

— La chioșcuri...

— Nici... Dumneavoastră de unde luați?

— Noi avem ceva. Le luăm direct de la fabrică.

— Și nu le puneți pe piață? Nu le... desfaceți?

— Ba da.

— Atunci?...

N-am mai insistat și la fabrică. Nu mi-a fost greu să-mi dau seama cît valorează... organizarea desfacerii plicurilor de 5 bani în orașul Pitești.

VASILE RĂVESCU
corespondentul „Scînteii tineretului" pentru regiunea Argeș

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Însemnări

Pe scurt, între două probe

— Gata?

— Dă-i drumul, ce mai stai?

— Fii atent la cablu, nea Tudore.

Și proba de presiune în instalația de circulație a sondei în foraj 383 Răzvad a început. Mîna de oameni în salopete, preocupați și atenți la mecanismele instalației, se mișca precis, îndrumați clar și scurt de către un tînăr cu fața măslinie, bine făcut, cu ochi vioi, gata să surprindă orice neprevăzut. Aflăm că este inginerul Tache Nicolae de la Întreprinderea Foraj Ploiești, sectorul Moreni. Încercarea de a intra în vorbă este întreruptă de îndrumările pe care trebuie să le dea, una după alta. Într-o „fereastră", îl rugăm pe tînărul inginer să ne spună cîte ceva despre el, despre preocupările sale.

— Despre mine? Da. Ne-am propus să terminăm forajul cu 10 zile mai devreme, dacă nu chiar cu mai mult. Și cei 150 metri forați zilnic, ne dau certitudinea că se poate. Aceeași reducere a termenului sperăm s-o realizăm și la sonda 382 Răzvad și 806 Aninoasa.

Au trebuit multe insistențe pentru ca inginerul Nicolae Tache să ne spună cîte ceva numai despre persoana sa. Așa am aflat că terminînd facultatea în 1962, a fost oprit asistent la I.P.G.G. București. Chemarea pădurilor de sonde a fost însă irezistibilă așa că anul 1963 îl găsea inginer mecanic la Întreprinderea Foraj Ploiești. De ce inginer mecanic?!

„Am vrut mai întîi să cunosc la perfecție componența instalațiilor, modul lor de funcționare, ridicarea turlelor și numai după însușirea completă a părții mecanice, am trecut să practic meseria mea propriu-zisă: forajul". Nu a trecut decît un an și o primă invenție și-a arătat eficiența: modificarea manifoldului prevenitorului hidraulic. Pe masa de lucru a tînărului inginer se află acum un nou proiect: crearea unui aparat pentru determinarea tonelor kilometrice ale cablurilor de foraj. Pînă în prezent, neexistînd un dispozitiv care să redea exact tonele kilometrice, pe diagrama noului aparat se va putea citi zilnic numărul tonelor kilometrice efectuate.

La ultima noastră întrebare, despre proiectele de viitor, comunistul Tache Nicolae ne-a răspuns la fel de scurt:

— Continua perfecționare profesională. Studiu, studiu, și anul viitor, examen de doctorat la fără frecvență. Gata? Dați-i drumul! Trage cablul mai bine!

La sonda 383 Răzvad începea a doua probă din acea zi, proba instalației de prevenire a erupțiilor.

OCTAVIAN MILEA

„MIRACOLUL" MATEMATICII

Nu de mult, am surprins cîțiva elevi din calasa a IX-a discutînd după terminarea unei adunări generale U.T.C.

— Degeaba m-ați criticat, încerca să-i convingă unul dintre ei. Voi nu înțelegeți că nu pot învăța matematica. Credeți-mă, dintre toate obiectele matematica mi se pare cea mai grea.

— Bine, dar la fizică ai note mari, interveni altul, și e știut că cele două obiecte sînt înrudite.

— Așa este, dar pentru matematică nu am înclinații! Citesc toate teoremele, le țin minte o zi, două, și apoi le uit. După o mică pauză, elevul continuă: De fapt, nici în clasele mici n-am învățat cum trebuie matematica, acum îmi vine greu să recuperez. La anul, însă, am să trec la uman și cred că am să urmez o facultate cu alt profil...

Asemenea discuții sînt frecvente în rîndul unor elevi. Teoriile: „nu pot să învăț", „trec la uman", „îmi aleg o profesiune în care să nu-mi trebuiască matematica" — sînt folosite de unii elevi ca eșafodaj al lipsei de voință în însușirea uneia din cele mai necesare discipline pentru profilul intelectual al omului modern.

La lucrările recentei Plenare a C.C. al U.T.C. se arăta că „...*una din îndatoririle organizațiilor U.T.C. este de a-i ajuta pe elevi să înțeleagă necesitatea consolidării, încă pe băncile școlii, a pregătirii la matematică. Acest lucru este cu putință de realizat dacă elevii vor fi convinși că, în condițiile actuale ale dezvoltării societății noastre, în condițiile moderne ale dezvoltării omenirii, cunoștințele de matematică sînt absolut necesare indiferent de domeniul de activitate ales*".

Personal, am luat cunoștință cu deosebit interes de acest îndemn adresat organizațiilor U.T.C. și consider că în orice școală utecistii, ajutați de profesori, pot interveni cu succes în orientarea elevilor spre studiul profund al matematicii, combătînd diversele „teorii" la adăpostul cărora elevii neglijează însușirea acestei științe a științelor.

Să fie oare matematica elementară, ce se învață în liceu, atît de grea încît să neliniștească pe unii elevi? Să fie un adevăr că ea nu poate fi învățată de toți, ci numai de cei cu înclinații? Iată doar unele aspecte de care îmi propun să mă ocup în rîndurile de față.

Dacă dezvoltarea internă a matematicii, drumul ei de la cunoștințele de început la capitole care cer din partea celui ce o studiază un mare bagaj de cunoștințe, o tehnică matematică complexă este accesibilă numai unui număr restrîns de specialiști, aspectul celălalt al matematicii, ca fenomen de cultură generală, ca instrument fundamental în problemele vieții practice, trebuie să fie cunoscut de orice absolvent al școlii de cultură generală.

Alături de scopul instructiv, scopul educativ al predării matematicii are o deosebită importanță în formarea raționamentului logic, a gîndirii abstracte, în formarea unei concepții înaintate despre lume și viață. Matematica disciplinează gîndirea, dezvoltă simțul frumosului, al fanteziei, exigența pentru precizie și sistematizare. Iată de ce, orice absolvent al școlii de cultură generală trebuie să înțeleagă și să se convingă că matematica descrie anumite aspecte ale fenomenelor din natură și societate, ea face viața oamenilor mai ușoară și mai frumoasă, are o istorie a ei, organic legată de istoria generală a civilizației.

Dacă lucrurile stau așa, de ce întîlnim elevi care susțin că nu pot învăța matematica, că ea este un obiect greu etc., etc.?

La baza acestor afirmații aș spune ca stau o serie întreagă de fapte care țin, pe de o parte, de elevii înșiși și familiile lor, iar pe de altă parte, de școală.

Cu deosebit respect mi-aduc aminte de învățătoarea mea care mi-a predat primele cunoștințe sistematice de matematică. În clasa I-a am făcut cunoștință cu cifrele și scrierea celor mai simple numere și, cu ajutorul lor, am fost pus în situația să rezolv cele mai simple probleme. Tactul pedagogic al învățătoarei și munca perseverentă au făcut să învingem greutățile inerente oricărui început. De aici, din prima clasă, învățătorul trebuie să insufle elevilor încredere în forțele proprii, simpatie față de obiect.

Predarea matematicii nu trebuie să se reducă la simpla memorare de date, reguli și definiții; cu ajutorul matematicii se dezvoltă la elevi gîndirea logică, calitățile morale, în ea elevii trebuie să vadă, încă din primele clase, ceva indispensabil vieții.

Ordonarea judecății prin cerințe unice, prin exemplul personal, stimularea primelor inițiative, legarea matematicii de celelalte obiecte de învățămînt, cunoașterea îndeaproape a elevilor, respectarea normelor metodice în predare și verificare, cunoașterea vieții și activității unor matematicieni celebri din țară și de peste hotare, cum au învins ei greutățile în studierea matematicii etc. — iată o seamă întreagă de factori care ajută la îndeplinirea scopului propus, la legarea cunoștințelor de matematică de practica construcției socialismului.

Experiența mi-a arătat că cei care ocolesc studiul matematicii sînt, de fapt, elevii care refuză să judece dintr-o exagerată comoditate sau se plictisesc atunci cînd sînt puși în fața unor activități mai îndelungate. În asemenea situații, ei se mulțumesc să copieze temele, fără să gîndească asupra lor, adună goluri în cunoștințe pe care cu greu le pot recupera și, neînțelegînd capitolele noi care se predau, își găsesc motivarea că matematica este de neînțeles.

În laboratorul de chimie al Institutului pedagogic din Tg. Mureș

Găsesc că în cadrul discuțiilor pe care le inițiază organizațiile U.T.C. pe teme ca: ce înseamnă să fii om cult, de ce învăț, cum mă pregătesc pentru a deveni constructor activ al comunismului, un accent aparte ar trebui pus pe însușirea matematicii ca o condiție pentru dobîndirea acelui orizont de cultură pe care îl dorim tuturor absolvenților.

Numai atunci cînd fiecare elev va înțelege că pentru a deveni folositor societății socialiste trebuie să fie pregătit multilateral, că această pregătire se realizează în cea mai mare parte prin asimilarea conștientă a cunoștințelor din toate obiectele de învățămînt ce se predau în școala de cultură generală — numai atunci vor dispare afirmațiile la care m-am referit.

Cît privește neliniștea unor elevi în legătură cu situația la matematică le-aș da spre lectură un citat.

„Cînd atenienii au întrebat oracolul din Delos ce să facă pentru a scăpa de ciumă, oracolul a răspuns: Învățați matematica!".

ȘERBAN I. POPESCU
profesor

● Să discutăm despre
● Să discutăm despre
● Să discu
tăm despre
● Să discutăm despre
● Să discutăm despre

AZI

TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

INIMI LA INALTĂ TENSIUNE

ESCALADĂRI INTERIOARE

Pe Mihai Petrescu l-am cunoscut înainte de a-l vedea, din descrierea ce i-o făceau colegii lui de muncă, tineri muncitori de la I.P.R.S. Băneasa.

Aflasem de la ei că este un pasionat al meseriei pe care și-a ales-o, un entuziast al uzinei.

— Va trebui să-l așteptați puțin, îmi spun colegii săi: este într-o ședință a personalului tehnic al uzinei; așa este el, mereu prezent acolo unde se discută probleme de producție.

Mihai are 27 de ani și, după cum îmi mărturisea, mai tîrziu, frumusețea anilor săi stă mai cu seamă în credința, că la o astfel de vîrstă se poate face orice, se poate da nebănuit de mult.

— Cînd am absolvit școala tehnică „Iosif Rangheț", în 1955, pentru moment îmi spuneam că am atins visul meu din copilărie: să devin radioconstructor. Bucuria împlinirii a împărtășit-o și mama, care deseori mă sfătuia: alege-ți meseria pentru care ai chemare; nu este canon mai greu pentru un om decît a face un lucru pentru care nu are tragere de inimă.

A intrat ca lucrător la „Electronica", unde s-a evidențiat printre cei mai destoinici radioconstructori. Pentru meritele sale deosebite, cunoscîndu-i-se setea lui de cunoaștere, a fost trimis la un curs de specializare în străinătate, de unde s-a întors cu multe și noi cunoștințe. Cu acel prilej, a cunoscut-o pe Maria, actuala lui soție, inginer electronist. Amîndoi s-au angajat la noua întreprindere de la Băneasa care își deschidea primitor porțile pentru sute și mii de tineri. Maria era șef de linie la condensatoare ceramice, iar Mihai tehnician. Împreună, alături de întregul colectiv, au trăit momentul emoționant, cînd în 1961, linia la care lucrau a dat în folosință primele serii de condensatoare ceramice românești; a fost primul lor succes, dar nu și ultimul.

Mihai era stăpînit de acel demon al depășirii de sine, al desăvîrșirii. Dacă pe aceasta nu o poate atinge nimeni, nu este un puțin adevărul că efortul infinit al omului spre această țintă este o cunoștință esențială a meseriei sale. Mihai a făcut din această datorie o [illegible] pe personale, care [illegible] drumul [illegible]. Simțea că poate face mai mult pentru ai și pentru uzină. În trei ani [illegible] să-și treacă examenul de liceul seral și la IMC se numără deja printre candidații Facultății de electronică din cadrul Institutului Politehnic. Acum este student al acestei facultăți și poate un ce va fi inginer electronist. Muncește și învață. Cunoașterea tainelor meseriei sale îi dă putere de înaintare. Eforturile lui din uzină și din amfiteatrele facultății s-au conjugat, rînd pe rînd, făcînd ocolul pasiunii sale. Linia pe care o conduce a-n dublat capacitatea de producție față de primul an, datorită îmbunătățirilor aduse organizării procesului de fabricație și utilajului tehnic: la această performanță a contribuit și proiectul unei băi de degresare și al unei mașini de argintat discuri, realizate de Mihai. Nu de mult, el a propus o nouă metodă de control a condensatorilor cu valori mici, ceea ce a însemnat renunțarea la importul unor mașini costisitoare.

— Planuri, eforturi, realizări. Dar nu opriți. Astăzi, el dorește ca șirul succeselor și succesele sale să se îmbogățit cu altele noi. Unul din proiectele de viitor este acela de a lucra ca cercetător în cadrul laboratorului uzinei, în cursă de constituire. Pînă atunci are în față o nouă escaladare: susținerea proiectului de diplomă, la care muncește încă de acum un an.

Ținte depărtate? Nu-l cunoașteți tenacitatea, dragostea pentru meserie: gîndurile lui se proiectează și mai înainte, spre lucrarea de doctorat în domeniul ceramicu-radio.

Îi dorim succes!

ILEANA DINICĂ

Iubești un oraș nu numai pentru frumusețea așezării sale geografice, pentru peisajul edificiilor sale impunătoare sau condițiile de muncă și de viață armonios arhitecturate, ci și pentru frumusețea morală și fizică a locuitorilor săi. Iată de ce, despre București se spune că este un oraș frumos. Iată de ce, deseori, cei ce țin cel mai mult la orașul lor, se simt jenați și nu pot rămîne nepăsători atunci cînd, undeva, fie și într-un mic colț, fie și un singur om ține o comportare discordantă la armonia generală.

Pe urmele unor semnări sosite de la cetățeni, cîțiva reporteri, sprijiniți de lucrători ai miliției, au întreprins o anchetă cu întrebarea: cine sînt autorii notelor false ale orașului?

Îngrijit îmbrăcați, dar neîngrijit educați...

Sînt, după cum mi-a confirmat căpitan de [illegible], mai multe feluri de-a-ți petrece timpul liber. În primul rînd civilizat cu respectul cuvenit propriilor persoane și respectul datorat celorlalți cu care viața te aduce în contact. În prima categorie a acestor petreceri intră, filmul, cîteva ore de pasiune, [illegible] vin bun și vechi la un restaurant, cu familia sau prietenii, o vizită, cîteva ore la televizor sînt cele mai frecventate. Dar există și un mod de a te distra care tentează mai ales vîrsta juvenilă. Negîndind un bilet în plus la un cinematograf sau cumpărînd-le pe cele cumpărate cu scopul de a le vinde cu supraprețul [illegible] hotul cinematografului, comportîndu-se necivilizat cu semenii noștri, vociferînd sau aglomerînd inutil locurile de trecere. Printre aceștia i-am întîlnit sîmbătă seara adunați la miliție pe unii tineri îngrijit îmbrăcați, dar mai puțin îngrijit educați. Să cunoaștem pe cîțiva dintre ei. Socaliuc Mihai lucrează la T.U.G. Pantelimon, Bădescu Mihai, mecanic-auto, ca și Marinescu Ion, de la I.R.E.B. Tudora Gheorghe din comuna Vărăști, regiunea București. De o seamă cu ei — ca vîrstă și comportare — sînt și cei găsiți la patinoarul Floreasca fără bilet sau încercînd să sară gardul. Cei care au reușit prin glume de prost gust, să stînjenească distracția celorlalți au refuzat să se legitimeze la cererea lucrătorilor de miliție. Îi privesc acum trecînd prin fața noastră și băieții veseli de cu cîteva ore mai înainte au acum privirile triste. Mersul legănat, stînjenit și stînjenitor le-a dispărut. Doar claia de păr și mărturisirile lucrătorilor care i-au legitimat ne oferă imaginea exactă a modului lor de a fi în alte situații. Aici se căiesc. Așa se comportă și Negru Florian, picolo la restaurantul Perla. O jachetă în carouri, cu reverele rotund tăiate urcă spre claia de un blond murdar al părului. Are acasă costume de haine, dar a preferat — tocmai pentru a ieși din comun — să ia jacheta mamei. Să fie mai interesant! Și a ajuns aici după ce s-a opus cererii de a se legitima. Nu, nu se va mai comporta așa mai tîrziu.

De-ar ști organizatorii meciului de baschet Ipromet Olimpia unde vor fi găsiți majoritatea componenților echipelor n-ar mai fi contramandat pentru nimic în lume partida de sîmbătă seară. Dar... Bărloiu Barbu („aisprezece ani și ceva") elev în clasa a X-a la Liceul Sadoveanu, poartă ca semn de distincție percuni grosi și prelungiți, Lascu Constantin, elev la Școala tehnică financiară (secretar de clasă U.T.C.) cu pantaloni în partea de jos în cascadă de stofă (charleston) ne asigură că la școală nu merge așa. Totis Anton, student în anul I la Institutul politehnic, Gheorghievici Bruno, elev la școala tehnică de automatizări C.F.R., Raptis Teodor, elev Pestriț îmbrăcați (ceva între ținuta de sport și cea de oraș), au mers deși, n-aveau la ei nu numai acte, dar nici bani pentru biletul de intrare la patinoar. „Să mai ridem și noi" — ne-au lămurit nedumeririle. Aici nu mai rîd, ceva din strălucirea aparentă de băieți veseli a dispărut. Se scuză, se bîlbîie și, bineînțeles, regretă. Pînă cînd școala va fi informată despre comportarea necivilizată a acestor elevi adresăm o întrebare cluburilor sportive vizate aici: de ce nu se respectă dispoziția conform căreia nu pot face parte din cluburile sportive decît elevii menținuți la învățătură și cu o comportare civilizată?

Urmează și aici o simbolică tunsoare a mieilor.

Și de ce lecția nu poate fi uitată vreodată

Indiscutabil, există o psihologie diferențiată a profesorilor. Și lucrătorul de miliție nu face de loc excepție. Intervenția lui în cazuri dintre cele mai diferite de la acțiunea coercitivă și pînă la cea elementar pedagogică i-a cristalizat o fină cunoaștere a oamenilor. Maiorul B. mă asigură că cea mai mare parte a tinerilor nu vor mai veni la miliție. De ce? Deoarece lecția educativă pridă de puțină vreme, aventuri galante. Cu cîteva zile în urmă „a cunoscut" (de fapt a acostat, ca să folosim termenul exact) o femeie. La despărțire, probabil prima stație, a obținut o adresă și promisiunea de a o revedea pentru a „ieși" undeva. Și și-a ales sîmbătă seara. Cum și cu ce s-a scuzat de logodnica sa nu știm. Cert este că la 11 seara a intrat în blocul din str. Kogălniceanu nr. 1. A căutat în zadar apartamentul recentei sale cunoștințe... Părînd suspect, cineva a vrut să afle ce și pe cine caută. A primit doi pumni. Cetățenii din bloc n-au mai avut altceva de făcut decît să-l aducă la miliție. Stă

Din caietul de schițe al TIXI PELTZ

Noapte albă cu tristele figuri ale „băieților veseli"

Reportaj — anchetă de V. ARACHELIAN

(Cineva de alături observînd că sînt contrariat de podoaba capilară abundentă a acestora îmi relatează un fapt nu lipsit de umor și de ingeniozitate pedagogică. Întîmplarea s-a petrecut la frizeria Patria cu cîteva ore mai înainte. Vreo zece tineri care prin claia de păr lezau bunul simț și igiena individuală elementară au fost invitați de pe stradă de un lucrător de miliție, în frizerie. Ceilalți clienți au cedat, din proprie inițiativă, și cu o secretă bucurie, rîndul lor la foarfeca frizerului).

mită a fost întregită pe viu cu exemple grave de încălcări a normelor de comportare civilizată. Cu alte cuvinte au văzut concret unde duce pasul următor al încălcării juvenile a normelor de conduită.

Copaci Marin a acostat și scuipat la ora 10 seara în plin centrul orașului o trecătoare, celălalt, Rusievscki Eduard, se face vinovat de lezare morală.

Copaci a mai avut de-a face cu miliția. În urmă cu patru ani a fost eliberat din închisoare după o condamnare de 3 ani pronunțată pentru huliganism. A fost ajutat să se reabilitez social, fiind încadrat în producție la Spicul. E cocător. Profesia, generoasă prin implicațiile sale sociale, nu l-a schimbat decît foarte puțin. A plecat sîmbătă seara de acasă cu o cămașă albă sub un costum bleumarin de curînd făcut. Și-a lăsat acasă soția și cei doi copii. Și a plecat omul să se distreze. „În joacă m-am oprit să beau ceva". Și joaca a fost primejdioasă. Cele 300 grame de coniac (după mărturisirile sale) i-au dat convingerea că își poate permite orice chiar și acostarea unei femei necunoscute. A ajuns aici, și, bineînțeles, regretă. Chipul îi este răvășit de asemenea regrete... Nu va mai face! Și poate că lecția primită aici n-o va uita multă vreme. Aici, la miliție, în această seară poți face și radiografii intime, nu mai puțin revelatoare, de caracter.

Rusievski Eduard e un tînăr distins, dar de o anumită distincție, aparentă. Corect îmbrăcat, după ultimul jurnal de mode, cu veleități de intelectual (student în anul al III-lea la I.M.F., la stomatologie) își permite, deși este logodit în fața noastră și pare contrariat.

— Și logodnica? îl întreb observîndu-i verigheta de aur...

— E doar logodnică — se scuză, ca-ntre noi bărbații.

Mai bine logodnică, stimată tovarășe (regret că nu-ți cunosc numele pentru a te avertiza personal), decît soție a unui om ce te înșeală la vîrsta candidă a logodnei.

Destăinuiri într-un intermezzo „muzical"

A trecut de mult miezul nopții. Ne împărțim în grabă în două echipe. Plecăm la barul Melody. În arenă (nu e forțată de loc imaginea) corpul de balet face ultimul tur de adio din această noapte. O prezentatoare cu voit umor trece în revistă numele balerinilor. Rezonanțe exotice. (Nu le memorez și nici nu mă interesează). Și fiindcă veni vorba de scenografie — continuă prezentatoarea cu vocea strunită pentru surpriza ce urmează — shacke. Orchestra se dezlănțuie furioasă și arena devine ceva în marginile grădinii zoologice. „Artiștii" dau o mostră de ceea ce înseamnă shacke. Priviți-ne, profanilor — spun chipurile lor, șifonate de dezarmoniile orchestrei — așa se dansează. Părăsesc apoi ringul în fluierăturile (aprobatoare, descifrăm apoi) ale galeriei. „Orchestra vă invită la dans". Cîteva perechi încearcă diletant să imite performanța „artiștilor". Greu, imposibil. Cei din ring sînt mai ales tineri. Bine îmbrăcați, bine pomădați, dar cu adresa frizerului de mult uitată.

Sîntem chemați: doi tineri întrecuți de băutură, făcuseră scandal în toaletă. Ne așteptau acuma sus. Plecăm și noi.

...Baston Puiu e în timpul zilei un om onorabil. Lucrează la „Flacăra roșie". E contabil. Cu două zile înainte și-a sărbătorit cea de a treizeci și treia aniversare de la naștere. S-a distrat și el un pic. Cum? A, nu cu cele cîteva pahare de vin sau cu un dans, ci într-un mod original. De la nivelul superior al locului unde și-a găsit masa se distra scuipînd pe cineva aflat jos. Nega. Dar martorii îl arată ferm cu degetul. Se demască apoi, destăinuindu-se. O face cu un ton ridicat, de reproș.

— De la Capșa am venit la 12 noaptea la barul Continental.

— Cu soția?

Încetul cu încetul aflăm că „nu are nici un fel de probleme". Adică s-a despărțit de doi ani. Are un copil și plătește pensie alimentară. Salariul? 1 000 de lei. Cum se descurcă? Nu, nu vă interesează, replică iritat. Cînd începe să i se redacteze procesul verbal pentru huliganism regretă, omul devine patetic, este invocat „cuvîntul de om și de cinste." La plecare i se spune amical:

— Tentațiile barului să nu vă ducă prea departe. Înțelegeți, nu?

Omul a înțeles, se pare.

Oh, minunata Angelică...

Ora 4 dimineața. În gangul care duce spre grădina Doina o aglomerație neobișnuită pentru ora aceasta. Aproximativ 60 de adolescenți și tineri fac coadă la bilete. Profităm de acest fapt pentru a sta de vorbă cu ei mai ales că unele figuri sînt cunoscute lucrătorilor de miliție ca vînzători cu supraprețul a biletelor de film. Răspunsurile sînt scurte, evasisterotipe. Cîțiva studenți (Șerban Radu, în anul II la Institutul de construcții, Stoica Tudose, student la politehnică), mulți elevi la școli generale, licee sau școli profesionale (Marin Petre, Mihăilescu Aurel, Fedoceac Nicolae, Pancu Voicu, Constantin Ștefan etc., etc.), cîțiva tineri muncitori (Neacșu Octavian, strungar la Uzina de pompe București, Cociuba Veleriu, muncitor la „Timpuri noi", Oprea Anghel, lăcătuș la IRA 3, Botgros Aurel, de la Electrotehnica). Stau aici de la ora 2. Suferă de insomnie? Nu, nicidecum. Vor s-o vadă pe „Minunata Angelică". De ce?

— E un film bun. Are duel. (Barbu Gh. 16 ani, elev la școala profesională IPB).

— E un film care tratează probleme serioase. (De ce?) Copiii sub 16 ani n-au voie la acest film. (Voicu Pancu, 16 ani, de la aceeași școală).

— Are lupte și Angelica e... (O. A., lăcătuș, 17 ani).

De unde știți că e un film bun? De la prietenii care l-au văzut, sau au văzut înghesuiala la casa de bilete. Îmi scrutez memoria să aflu de vreo cronică care să spună pe șleau că filmul e prost și imoral. Nicăuna? Și mă gîndesc cu reproș la cronicarii de film care abordează egal de savant toate filmele și la expresia lor uneori prețioasă și deseori nelizibilă pentru cei tineri cum sînt cei cu care stau de vorbă. De ce? Nu cu toate filmele un cronicar intră în nemurire. Și mai ales cu „Minunata Angelică". Printre băieții de aici, mulți trimiși la miezul nopții la coada la bilete de către părinții lor, de către rude sau cunoscuți mai în vîrstă. De ce? Alții au ieșit cu sau fără voia portarului din cămin. Unii vor să facă speculă cu bilete. De ce? Stăm de vorbă cu ei. În orice caz, duminică seara la „Minunata Angelică" nu s-a vîndut nici un bilet în plus!

Din gîndurile reporterului

Dimineața a limpezit oglinzile orașului. Ploaia repezită, primăvăratecă i-a lucit străzile, ferestrele, acoperișurile. La ora asta, puțini pe străzi. Orașul își întîrzie ora deșteptării. E duminică. Tramvaiele, autobuzele, troleibuzele și-au început fluxul lor pe arterele orașului. Ici, colo, oamenii ieșiți din schimbul de noapte cu chipurile ușor obosite se grăbesc spre case. Plecăm și noi. Derulez grăbit filmul nopții și revăd figurile triste ale „băieților veseli". Cu mulți dintre ei nu mă voi mai întîlni vreodată. Ar privi stingherit la mine. Au fost „eroii" unei seri neplăcute. Cei mai mulți nu o vor mai repeta, alții... Da, ce se va întîmpla cu aceștia? A trece pe la miliție înseamnă ceva, mai mult decît un avertisment, o sancțiune. Vor trage învățămintele cuvenite? Să-i ajutăm și noi cei care formăm opinia publică sau care sîntem tovarăși de muncă și de carte cu ei. Va fi bine și pentru ei, deopotrivă și pentru noi.

Să trăiești doar pentru tine e ușor...

Rîndurile acestea le datorez unei discuții pe care am avut-o zilele trecute la Uzinele „Griviția Roșie" cu un grup de muncitori. Printre ei l-am cunoscut pe lăcătușul Gheorghe Hendea. De la început m-a atras contrastul dintre trupul său firav și forța privirilor. În cuvinte puține, lapidare, trunchiate de suspensii pline de subînțelesuri, mi-a povestit viața sa. Laconic și direct, fără artificii căutate. La 14 ani, asemenea unui Prislea isteț și răzvrătit, dornic de căutări și descoperiri, a plecat de acasă luînd-o spre viață pieptiș. Amintirea acelor ani îi aduce o umbră în glas: „Am trăit mai mult printre străini. Am intrat ucenic la o uzină. Apoi, după școală, mi-am satisfăcut stagiul militar. Era greu. Ca după război... dar a trecut".

— Familia nu vă ajuta?

— Nu, de fapt nu mai voiam eu... spune cu un ton hotărît și convingător.

Dorința de independență, de a trăi prin propriile-i forțe, surprinzător de prematură, nu a dat greș. Ce l-a condus spre adevăratul sens al vieții? Poate acel instinct uman, tacit și sigur, care te mînă înainte. Cei cîțiva ani în care a lucrat ca zilier nu l-au descurajat. La „Griviția Roșie", unde a fost angajat în cele din urmă a întîlnit și dragostea, „prima și ultima" cum îmi spune zîmbind. Lenuța lucra tot ca lăcătuș, erau tovarăși de muncă și-au devenit și tovarăși de viață. Acum nu mai sînt singuri, au trei copii și în curînd vor mai avea încă unul. „La copii ne-am gîndit de cînd am pus temelia casei. Ne-am făcut singuri casă, mai ales pentru copii.

— Cum vă descurcați cu copiii dacă sînteți amîndoi la lucru?

— Soția mea nu a mai lucrat cîțiva ani. Acum un an a revenit la serviciu.

În timp ce Gheorghe Hendea îmi povestea despre copii („albinele" salei cineva auzind discuția noastră se uita că nu are timp să crească un copil.

— Ce părere aveți despre asta, tovarășe Hendea? „Faptul că muncești mult, că ai preocupări multiple, nu cred că te împiedică să ai un copil. Nu se poate să nu ai timp. S-ar putea să fie într-adevăr o perioadă de muncă mai intensă, care să te angajeze foarte mult, dar perioada va trece. Cei care motivează așa, mai degrabă cred că își maschează astfel nepăsarea, comoditatea, egoismul. Să trăiești numai pentru tine e ușor".

A. POPOVICI

● În această pagină
● În această pagină
● În AZI ace
astă pagină
● În această pagină
● În această pagină

ANCHETA „SCÎNTEII TINERETULUI"

PROMOTIA 1957 SUB REFLECTORUL TIMPULUI

Există obiceiul ca după zece ani promoția de absolvenți ai unui liceu ori ai unei facultăți să se reintîlnească. Este un fel de confruntare la retrospectivă a speranțelor de început cu realizările obținute într-o perioadă rotundă de activitate. Înainte ca promoția claselor de actorie din 1957 să-și organizeze această întîlnire amicală, ziarul nostru a lansat inițiativa unei anchete în rîndul foștilor colegi de institut, care să dezvăluie tainele unor succese dar și motivele unor slabe afirmări, considerînd că analiza evoluției unei generații de actori poate oferi concluzii edificatoare expresive și pentru altele, ca, deci, se pot generaliza.

1 Mai întîi, despre premizele optime

2 Experiența teatrului de provincie

3 Dar teatrele bucureștene? Cum asigură promovarea reală, integrală a tinerilor actori?

4 Este firesc ca tînărul actor să fie verificat; dar cît timp poate dura această perioadă de verificare?

5 Fixația rolurilor

6 Tăcere sporadică și tăcere absolută

Din albumul promoției: Leopoldina Bălănuță, Ioana Bulcă și Florin Piersic în spectacolul cu Peer Gynt de H. Ibsen. În manșetă: Cosma Brașoveanu și Gh. Popovici-Poenaru interpretînd pe jupîn Dumitrache și Ipingescu din „O noapte furtunoasă"

1

Tradiția bogată a teatrului românesc, marcînd salturi evolutive impresionante și numărînd personalități artistice remarcabile, se impune a fi continuată la același potențial valoric. În special tinerilor le revine sarcina hotărîtoare de a duce mai departe cu seriozitate și entuziasm arta noastră actoricească și a-i lărgi calitativ sfera. De aceea **este absolut necesară o promovare cît mai puternică, o încredere deplină și o minuțioasă competență și exigență îndrumare, încă de la primele spectacole, a proaspeților absolvenți ai Institutului de teatru.** Ceea ce de la început se remarcă din analiza noastră este caracterul arbitrar, uneori haotic, neorganizat al îndeplinirii acestui imperativ, în majoritatea teatrelor.

Promoția din 1957 dădea profesorilor ei — printre care eminenții actori Gheorghe Timică, Ion Finteșteanu, A. Pop Marțian, Dina Cocea, Marcel Anghelescu — nu numai speranța ci chiar certitudinea că va aduce o contribuție substanțială la această operă de continuare demnă a tradiției artei interpretative românești.

Majoritatea absolvenților de atunci au dovedit în cei zece ani de activitate în teatrele din Capitală sau din țară profunda și adevărata pasiune pentru profesiunea aleasă. **Nici unul nu a dezertat, deși greutățile în procesul afirmării calităților artistice nu au fost puține. Pentru majoritatea lor satisfacțiile scenei constituie hrana spirituală permanentă.**

Cei mai mulți au format pentru un an colectivul studioului Casandra, atunci proaspăt organizat și au plecat apoi la Piatra Neamț unde se înființase noua secție a teatrului din Bacău. **„Eram un fel de romantică «căruță cu paiațe». Nu aveam o sală specială, nici cea mai elementară recuzită. Jucam producțiile de la Institut: Copacii mor în picioare, Vicleniile lui Scapin, Peer Gynt și piese noi: Arborele genealogic, Orașul visurilor noastre".** (Leopoldina Bălănuță — Studioul Casandra, Teatrul din Piatra Neamț, Teatrul Mic). Temerarii acestei aventuri scenice erau dintre cei mai apreciați absolvenți: Florin Piersic, Cosma Brașoveanu, Leopoldina Bălănuță, Ica Matache, Gh. Popovici-Poenaru. **„În ciuda condițiilor destul de vitrege a fost poate cea mai fructuoasă perioadă de activitate pe care am avut-o. Se juca mult, și foarte bine. Ne stimulam reciproc în crearea unor roluri foarte diverse. Coeziunea, buna înțelegere care domneau în echipa noastră, calitatea pieselor jucate și publicul foarte dornic de a ne primi, constituiau pentru noi premizele favorabile unor căutări avide de soluții interpretative inedite, valoroase. Toți cei care ne-au văzut atunci spectacolele își amintesc de ele cu vădită satisfacție".** (Gh. Popovici-Poenaru — Studioul Casandra, Teatrul din Piatra Neamț, Teatrul Național I. L. Caragiale).

După un an și jumătate actorii cei mai talentați au fost cooptați, în urma unor concursuri riguroase, la Teatrul Național din București și la vechiul Teatru C. Nottara, azi Teatrul Mic.

Restul promoției a intrat imediat după absolvire în teatrele din Timișoara, Constanța, Ploiești, Bacău. Numai Lucia Mara Gheorghiu și Dumitru Furdui au rămas în Capitală angajați de Teatrul Lucia Sturdza Bulandra". Ulterior, majoritatea au evoluat în teatrele din București. **Dintr-o promoție de 24 de actori, la ora aceasta numai șase mai activează în teatrele din țară.**

2

„Consider experiența teatrului din provincie foarte necesară, mai întîi pentru că îți solicită foarte mult resursele interpretative, mult mai mult decît îți se oferă sub raport cantitativ într-un teatru bucureștean, apoi pentru că, jucînd foarte mult, capeți experiență, curaj și-ți lămurești trăsăturile personalității tale artistice, desigur, mai repede. Capeți astfel încredere în justețea alegerii profesiunii." (Anatolie Spinu — Teatrul de stat din Ploiești, Teatrul Național I. L. Caragiale). **„Teatrele din țară, cu excepția unor colective mai puternice, cu tradiție mai bogată cum ar fi cele din Cluj, Iași, Timișoara, au dezavantajul că determină o rutină foarte periculoasă pentru actor. Am plecat la Teatrul din Constanța încurajat de calificativele bune cu care fusesem notat în institut. Entuziasmul meu a fost susținut mai ales de public, foarte receptiv și sensibilizat (se spune chiar că în visceralul din 1953 constănțenii și-au creat singuri pîrtie spre teatru) dar am devenit repede sceptic și mi-am spulberat iluziile formidabile de la început. Se juca mult, e adevărat, dar prost. Cei mai mulți regizori, nu de prima mînă și fără practica îndelungată, actori depășiți, tributari unor școli mai vechi de declamație promovînd stilul cuplet, bombastic. Și de multe ori partenerul cu care joci are un rol hotărîtor. În asemenea condiții nu pot fi spectacole de calitate. În piesele clasice, îmi aminteam acum amuzat, dar atunci eram de-a dreptul speriat, ieșea o sfîrîială continuă.**

Am putut observa adeseori — nu mă refer numai la teatrul constănțean — „tîzuri" ale provincialismului cultural. Unul dintre acestea, foarte grav după părerea mea: vechimea e considerată egală cu valoarea și competența, ceea ce paralizează elanurile și iluziile tinerilor. Vorbesc din experiență personală. Soluția este, desigur, de a se instaura ca unic criteriu de apreciere competența artistică. Iată de ce consider că teatrele din țară oferă într-adevăr mari posibilități de joc, dar mai mult cantitativ și mai puțin calitativ. La Ploiești, unde am activat 2 ani, atmosfera era cu totul alta, mult mai antrenantă, mai aerisită" (Gheorghe Bănică, Teatrul de Stat din Constanța. Teatrul de stat din Ploiești, Teatrul Barbu Delavrancea). **„Încă de la absolvire am intrat în colectivul teatrului din Iași, unde de la început m-am simțit înconjurată cu toată atenția. Mi s-a acordat încredere deplină, ceea ce mi-a stimulat voința creării unor personaje viabile artistic. Mi s-a oferit satisfacția unor roluri mari jucate alături de actori de talent. Am interpretat personaje foarte diferite și cerînd un studiu profund, o subtilizare a jocului: Sonia din Aristocrații de Pogodin, Sonia din Unchiul Vania de Cehov, Alma din Vară și fum, Chistine din Din jale se întrupează Electra de O'Neil, rolul principal feminin din Poveste din Irkuțk de Arbuzov. Nostalgia pe care însă orice actor al teatrelor din țară o are, este publicitatea foarte slabă a succeselor sale artistice. Cronicile ziarelor centrale se mărginesc de obicei la premierele teatrelor bucureștene, iar cele ale ziarelor locale au o sferă de popularizare mărginită la regiunea respectivă. Un remediu au început să fie spectacolele televizate.** (Adina Popa — Teatrul Național din Iași).

3

„Ceea ce un teatru de provincie are în mai mare măsură decît teatrele bucureștene este consecvența promovare a tinerilor; bineînțeles și aici există excepții, dar în general situația este aceasta. Mult mai greu se face această promovare în București. Multe teatre din Capitală coptează în rîndurile lor actori tineri afirmați pe alte scene din țară intenționînd să cumuleze cele mai evidente talente, dar nu le pun la dispoziție posibilitățile unei reale, integrale afirmări. Promovarea lor se face greu, cu eforturi. Nu vorbesc dintr-o experiență personală îndelungată, sînt abia de un an la București, dar am putut constata acest lucru observînd îndeaproape evoluția altor colegi ai mei". (Anatolie Spinu). **„Știu că există aproape un mit al Naționalului bucureștean. Atrage prestigiul primei noastre scene, valoarea incontestabilă a actorilor lui. Există credința că apariția pe scena lui constituie suprema confirmare a chemării scenice a unui actor. În mare parte acest lucru este perfect valabil, numai că doar apartenența la colectivul Naționalului nu înseamnă o victorie dacă nu se dă și satisfacția unor roluri adevărate, dacă nu se manifestă încredere în tînărul actor. De multe ori acest mit se arată a fi o frumoasă eroare. Este exemplul unor colegi ai mei extrem de talentați, recunoscuți ca avînd mari posibilități actoricești, mari resurse de creație, care nu au căpătat pe scena acestui teatru atenția pe care o merită. Unul dintre ei este Gheorghe Popovici-Poenaru, pe nedrept ignorat în distribuțiile repertoriului. Era unul dintre oamenii care animau promoția noastră, iar în echipa Casandrei și apoi la Piatra Neamț a avut realizări deosebite. Ceea ce este apreciabil la el este gama variată de personaje pe care le poate interpreta și o mare sensibilitate actoricească. Totuși pe scena bucureșteană în afară de rolul lui Lenin din „A treia Patetică" creat impresionant în urmă cu destui ani, nu i s-a mai acordat nici o altă posibilitate de creație adevărată. Rolurile în care l-am văzut ulterior erau episodice și în piese nu întotdeauna de cea mai mare valoare".** (Sorin Grigorescu, Teatrul de stat din Constanța, Teatrul de stat din Arad, Studioul de televiziune). **„Oricît de talentat ai fi e greu să te remarci, să faci o creație din Hoțul II din „Răzvan și Vidra"** (Anatolie Spinu).

Există printre absolvenții din 1957 ai Institutului de teatru un caz foarte interesant: Cosma Brașoveanu. Toți colegii de institut și de teatru nu au decît laude la adresa lui. **Și-a cîștigat o binemeritată popularitate, dar nu prin teatru, deși activează de aproape 8 ani la Național, ci prin televiziune. De ce acestui foarte apreciat actor nu i se acordă încredere și nu este distribuit pe măsura talentului său?** Anul trecut lui Cosma Brașoveanu, care a apărut de zeci de ori în emisiunile de televiziune, în spectacole de comedie sau în piese de teatru, nu i s-a dat posibilitatea să participe la nici una din premierele teatrului, iar anul acesta este distribuit doar în „Castillana". Are conducerea teatrului o altă părere despre el decît o are marele public care îi solicită apariția? Oricui i se pare — pe drept cuvînt — paradoxal ca un actor cu mare popularitate și cu aprecieri elogioase din partea spectatorilor să nu fie distribuit în roluri din repertoriul teatrului din care face parte. **„La început televiziunea a fost pentru mine o compensație, acum o consider ca posibilitate reală de a interpreta cele mai diverse roluri. Totuși, dorința mea constantă rămîne aceea de a juca teatru pe scenă, de a avea o activitate regulată, sistematică.**

Televiziunea dă mari satisfacții prin faptul că sute și mii de oameni te pot urmări, te pot asculta, îți apreciază munca, dar eu aș prefera satisfacțiile teatrului. Primesc scrisori de la telespectatori care mă întreabă în ce piesă joc la teatru, pentru că ar dori să vină la spectacol, și nu am ce să le răspund" (Cosma Brașoveanu Studioul Casandra, Teatrul din Piatra Neamț, Teatrul Național I. L. Caragiale).

4

În genere colectivele mari, cu tradiții îndelungate, foarte bine consolidate în jurul unui nucleu actoricesc deja format, oferă tinerilor numai roluri „de experiență", de încercare. E firesc să se întîmple așa, dacă experiența nu e prelungită prea mult. Faza aceasta este necesară pînă se clarifică atît pentru întregul colectiv cît și pentru actorul respectiv temperamentul interpretativ, gama resurselor lui actoricești. Acesta e principiul. Alta e practica: **„Oarecum, am ieșit din rîndurile colegilor mei de Institut devenind solist al Teatrului de Operă și Balet, și avînd, într-un fel, altă sferă de activitate, dar soarta unor vechi camarazi de studenție mă interesează în continuare. Mi se pare de pildă, total inexplicabilă evoluția lui Gheorghe Popovici ținut încă în roluri minore, în care se remarcă de altfel, printr-o interpretare sobră, nuanțată. La fel evoluția uneia dintre cele mai interesante personalități actoricești a promoției noastre Ita Matache.** (Cornel Rusu-Teatrul de stat din Constanța — Teatrul C. Nottara. Teatrul de Operă și Balet). După ce a jucat alături de colegii ei de Institut la Casandra și Piatra Neamț, Ica Matache a fost angajată în 1960 la teatrul Lucia Sturdza Bulandra. A interpretat roluri foarte diferite, (de compoziție, de comedie, de dramă în piese de Mihai Beniuc, Ionel Hristea) dar niciodată personaje cu adevărat viabile. Deși rolurile au demonstrat perfecta adaptabilitate a actriței la genuri foarte diferite, fapt remarcat și de cronicarii teatrali, **doi ani nu a mai fost distribuită în nici o piesă.** În ultimii doi ani însă a început din nou să joace **(Un tramvai numit dorință, Orestia, Casa Bernardei Alba,** recent, **Moartea lui Danton.** Ica Matache, pe nedrept ignorată pînă acum, mărturisește emoțiile unei așteptări răbdătoare. **„Eu am conștiința că fac parte dintre acei actori care-și pot afirma capacitățile creatoare doar după 35 de ani. Este, la urma urmei și o problemă de gen actoricesc. Ceea ce observ în momentul de față este că mi se oferă roluri foarte diferite** (comedie, dramă, tragedie), **am impresia că sînt pusă la încercare. Asta nu poate decît să mă bucure și aștept să mi se încredințeze rolul mult visat. Dar pentru genul de roluri pe care mi le dorese știu că o mare importanță are maturitatea vîrstei".** Este cunoscut Teatrul Lucia Sturdza Bulandra pentru tendința constantă de promovare a tinerilor. Perioada de tatonare, însă, în ceea ce o privește pe Ica Matache ni se pare că depășește limitele ei normale.

5

Există actori din această promoție care și-au cîștigat o binemeritată popularitate și apreciere din partea publicului. Și totuși chiar unui actor atît de solicitat (teatru, televiziune, film) cum este Florin Piersic nu i se oferă toate prilejurile de a-și manifesta calitățile actoricești mult mai elastice decît cele necesare unui june-prim. **„Am jucat la Institut alături de Florin Piersic „Vicleniile lui Scapin". Este un excelent actor de comedie".** (Cosma Brașoveanu). O actriță cu resurse neîntrebuințate se pare a fi și Rodica Țuțuianu, căreia i s-a fixat un gen din care, probabil din comoditate, din rutina alcătuirii distribuțiilor, nu este scoasă. Mai multă inventivitate, mai multă încredere în actor și poate mai multă îndrăzneală și inspirație în distribuire nu ar dăuna nimănui și mai ales spectacolelor. După toate aparențele, teatrul C. Nottara are un colectiv foarte numeros din care cam jumătate activează efectiv, iar din această jumătate, o parte însemnată este bine repartizată pe genuri și poți ști de la început, într-o piesă nouă, că rolul interpretat de Rodica Țuțuianu, de pildă, este o fetișcană zvăpăiată, plină de fantezie și, promptă în replică, rolul lui Cristea Avram și el absolvent în 1957 al Institutului de artă teatrală și cinematografică, va fi cel al unui personaj sobru și meditativ. Modalitatea aceasta de a se da actorului în patronaj pentru multă vreme un anumit tip de rol ni se pare neavantajoasă nu numai din punctul de vedere al ignorării unei bune părți a personalității lui, dar și pentru că îl obișnuiește cu foarte puține eforturi iar comoditatea este extrem de dăunătoare în teatru, ea determină rutina, blazarea, mai tîrziu complexele, iar atunci cînd, în sfîrșit i s-a dat un rol deosebit, timorarea pînă la paralizie a voinței de creație. Observăm această fixație a rolurilor și la actori care au dovedit din plin sensibilitate și talent, cum ar fi Leopoldina Bălănuță. **„Ea realiza excelente roluri de compoziție, în institut, are atîta talent încît este capabilă să interpreteze orice fel de rol. Și totuși de la prima întîlnire la „Jocul ielelor" a jucat numai roluri de ingenuă dramatică** (Geta Angheluță. Teatrul de stat din Timișoara — I.A.T.C.). Despre aceeași problemă a variației rolurilor și a valorii repertoriului pe care un actor îl joacă, Dumitru Furdui spune: **„Este adevărat că profesiunea noastră este o profesiune cu scadență lungă, că perioada de maturizare mai ales la bărbați împinge mult adevăratul succes valoric. Numai că mizînd pe acest lucru prea multe teatre transformă actorii tineri în funcționari dramatici. Au trecut zece ani de cînd nu m-am întîlnit cu Shakespeare, Molière, Vega, Goldoni, Schiller, Ostrovschi, Cehov, Gorki, Dürrenmatt, Tennesse Wiliams, A.**

Geronte din Vicleniile lui Scapin de Molière

Miller, Eschyl, Sofocle, Euripide... Fugitiv am jucat: un Brecht (Opera de trei parale) acum, în sfîrșit, am pregătit un Caragiale. În „Jocul de-a vacanța" am jucat un rol pe care trebuia să-l fi interpretat acum zece ani — Jeff". Din pricina rolurilor puține care li se oferă, mai ales actorilor tineri din București, ei trebuie să accepte orice rol chiar dacă din punct de vedere al calității ele lasă foarte mult de dorit. În limitele unui repertoriu nu întotdeauna foarte judicios selectat ei trebuie să se mulțumească a juca roluri care nu prezintă uneori nici o valoare și care nu le ajută deloc afirmarea.

6

S-a mai petrecut cu un actor al acestei promoții un fenomen ciudat. După foarte elogiatul succes al Ioanei Bulcă în **Moara cu noroc** a urmat o tăcere lungă, inexplicabilă. Rolurile sporadice jucate la Teatrul Național sau interpretate în film nu au putut s-o impună atenției publice. Ioana Bulcă a luptat și ea cu dublurile. Aflăm acum un fapt îmbucurător pentru actriță, că i s-a încredințat un rol interesant în Zodia fecioarei. **„Oricum au fost acești ani, rolurile pe care le-am jucat mi-au dat dacă nu emoția unor creații autentice, în orice caz o experiență pe care mai tîrziu o voi fructifica, desigur. Am asistat la marile creații ale altora și am învățat foarte mult din ele. Am lucrat cu regizori excelenți, cu actori de mare calitate și acest lucru m-a ajutat să-mi clarific multe probleme legate de arta scenei. Aștept însă acum să-mi verific concret rodnicia acestei experiențe acumulate mai mult pasiv"** (Ioana Bulcă — Teatrul de stat din Craiova, Teatrul Național I. L. Caragiale).

Dacă în legătură cu actorii de care am vorbit pînă acum se pun probleme contradictorii, de realizare, de joc, de valoare a rolurilor interpretate, în legătură cu alții nu putem discuta aproape nimic. Au dispărut pur și simplu: Ovidiu Grigorescu, Cristina Minculescu, Gheorghe Vintilescu, Eugen Popescu, Constantin Stănescu activînd în teatrele din Arad, Constanța, Oradea, Brăila. A greșit institutul atunci cînd patru ani de zile s-a ocupat de formarea lor? A greșit comisia care i-a primit la concursul de admitere în institut? Sau teatrele în care au fost angajați nu au dovedit destulă atenție pentru promovarea acestor elemente tineri? Care din cele două variante este cea adevărată?

Promoția 1957 cuprinde actori de mult intrați în conștiința spectatorilor de teatru, film și televiziune ca: Leopoldina Bălănuță, Cosma Brașoveanu, Lucia Mara Gheorghiu, Florin Piersic, Cristea Avram, Adina Popa, Rodica Țuțuianu, Dumitru Furdui, Gheorghe Popovici Poenaru, Ioana Bulcă, numără în rîndurile ei un regizor apreciat al Studioului de televiziune, Sorin Grigorescu, a dat, pe lîngă o bună interpretă și o viitoare profesoară devotată artei actoricești. Geta Angheluță și un foarte solicitat solist al Teatrului de operă și balet din București, Cornel Rusu, deținătorul premiului I și al medaliei de aur la concursul de canto din cadrul Festivalului Tineretului de la Helsinki din 1962.

Activitatea celor 10 ani de la absolvirea Institutului a fost deosebit de rodnică, pasiunea pentru frumoasa și dificila profesiune de actor s-a arătat constantă și serioasă. Institutul a dat teatrelor din țară și din Capitală actori bine pregătiți și interesați să-și perfecționeze măiestria. Teatrele sînt datoare să le ofere toate condițiile necesare afirmării talentelor lor multilaterale.

Un rol de debut: Peer Gynt (Florin Piersic)

Pagină realizată de:

DANA DUMITRIU
ILINA GRIGOROVICI
DUMITRU DINULESCU

● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri ZILNIC interviuri reportaje ● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri

INFORMAŢII

ÎN DEZBATERE: PROIECTUL DE LEGE A PENSIILOR

INTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI

VOINEA ELENA, satul Purcăreni, raionul Costeşti, în vîrstă de 62 ani, este membră a unei cooperative agricole de producţie. Legat de faptul că în perioada 1923—1931 a funcţionat în calitate de învăţătoare, întreabă dacă poate opta între pensia ce i se cuvine în calitate de cooperator şi pensia din cadrul asigurărilor sociale la care, eventual, ar avea dreptul în temeiul muncii prestate ca învăţătoare.

RĂSPUNS: Potrivit dispoziţiilor proiectului de lege a pensiilor, o persoană care a lucrat în mai multe sectoare de activitate care au case proprii de asigurări şi pensii, va putea primi pensie sau ajutor social pentru limită de vîrstă în cadrul asigurărilor sociale de stat, ţinîndu-se seama şi de perioadele de timp cît a lucrat în aceste sectoare — dacă asemenea perioade se recunosc ca vechime în muncă pentru acordarea unei pensii de către casele de asigurări şi pensii ale sectoarelor respective — numai dacă mai mult de jumătate din vechimea în muncă pe care o are a lucrat ca angajat.

Prin urmare, dacă vechimea avută în munca prestată ca învăţătoare reprezintă mai mult de jumătate din întreaga vechime în muncă, se va putea stabili un drept la pensie sau ajutor social pentru limită de vîrstă în cadrul asigurărilor sociale de stat, luîndu-se în considerare şi perioadele de timp în care munca a fost prestată în calitate de cooperatoare.

Dacă însă se stabileşte un drept la pensie în sectorul cooperaţiei, vechimea în munca avută ca învăţătoare trebuie, conform legii pensiilor, să fie avută în vedere de către casa de pensii a acestui sector.

În situaţia în care nu este îndeplinită condiţia ca jumătate din vechimea în muncă să fi fost depusă în calitate de angajat, se va putea stabili un drept la pensie — în cazul în care se optează pentru acesta — în cadrul asigurărilor sociale de stat numai pe baza vechimii avute ca angajat, fără a se lua în considerare şi activitatea depusă în calitate de cooperator.

Întrucît vechimea în munca de învăţătoare este de numai 8 ani, se va putea obţine — după data intrării în vigoare a noii legi a pensiilor — pe baza acestei vechimi, ajutorul social pentru limită de vîrstă (ştiut fiind că pentru a se stabili o pensie pentru limită de vîrstă în cadrul asigurărilor sociale de stat este necesară o vechime în muncă de cel puţin 10 ani).

Cît priveşte pensia de invaliditate sau ajutorul social de invaliditate, proiectul prevede că acestea se acordă, în cazul persoanelor care au prestat muncă în mai multe sectoare de activitate, de către casa de pensii a sectorului în care s-a produs invaliditatea.

PENTEK ANDREI, din Vişeul de Sus, pensionar de invaliditate de gradul II din anul 1964, întreabă dacă pensia pe care o primeşte lunar, în valoare de 898 lei, se va majora sau va fi recalculată potrivit prevederilor noii legi a pensiilor.

RĂSPUNS: Dispoziţiile cuprinse în proiectul noii legi a pensiilor vor fi aplicabile celor care se vor pensiona după 1 ianuarie 1967. Pensiile stabilite înainte de această dată, vor fi majorate cu procentele corespunzătoare cuantumului lor.

Astfel, un pensionar de invaliditate de gradul II, a cărui pensie este de 898 lei, va beneficia de o majorare de 15 la sută (întrucît cuantumul pensiei depăşeşte plafonul de 600 lei).

POPA GHEORGHE, din Bucureşti, inginer, întreabă dacă prin continuitate în muncă se înţelege şi prestarea neîntreruptă a muncii în cadrul aceluiaşi minister, fie în fabrici pendinte de acesta, fie în una din direcţiile generale ale ministerului respectiv.

RĂSPUNS: „Prin prestarea neîntreruptă a muncii în cadrul aceleiaşi unităţi" se înţelege prestarea muncii în baza unui contract de muncă încheiat cu o anumită întreprindere sau instituţie.

În scrisoarea trimisă nu se precizează cine este cealaltă parte din contractul de muncă, cu alte cuvinte, al cui salariat este inginerul respectiv.

În situaţia în care contractul este încheiat între inginer şi minister, iar prestarea muncii în diferite întreprinderi, pendinte de ministerul respectiv, are loc sub forma executării unor delegări sau detaşări, se consideră că există continuitate în muncă, întrucît unitatea (ministerul) cu care angajatul are contractul iniţial a rămas aceeaşi.

Dacă însă activitatea în calitate de inginer a fost depusă în baza unor contracte de muncă diferite, încheiate succesiv cu diverse întreprinderi (chiar dacă acestea sînt subordonate aceluiaşi minister), va exista continuitate în muncă în înţelesul proiectului de lege a pensiilor numai dacă schimbarea unităţii s-a făcut în condiţiile art. 42 din proiect (spre pildă, sub forma unei transferări în interesul serviciului).

O profesie a sentimentului filial

(Urmare din pag. I)

mai ţie bine şi căldug. Pînă la dăruire este un drum moral, lung trecut de unii în puţine roliri calendaristice, dar de alţii mai tîrziu sau niciodată. Căci aşa cum cititorul de poezie nu-şi poate însuşi şi cultiva sentimentul frumosului fără o îndelungă frecventare a acestela fot aşa profesia de dascăl şi mai ales sentimentul care-i dă conţinut şi sens nu se poate mărgini doar la un simplu atestat de absolvire a unei şcoli, mai mare sau mai mică. Profesia de profesor nu este numai o sumă de cunoştinţe însuşite, servită de arta comunicării lor elevilor dar şi o generoasă revărsare a sufletului asupra acestora. O ştiu mulţi, foarte mulţi dintre dascălii şcolii noastre şi o practică aşa zi de zi de la catedrele lor. Dar din păcate mulţi dintre cei tineri proaspeţi absolvenţi, ignoră profesia pentru care s-au pregătit confundînd-o cu o meserie a rutinei, a repetării pînă la uzură, an de an, zi de zi. Dar cum poate fi rutinieră o asemenea profesie cînd de la an la an, de la zi la zi, universurile copiilor, cărora eşti chemat să le faci educaţie, nu mai sînt aceleaşi! Doar a le roboi singur manualului, punîndu-l pe el între tine şi familia de copii a clasei, le face victima automatismului. Şi ştiind acest pericol zilnic, lupta ta de al evita înălţîndu-te peste litera încremenită îţi va da bucurii şi recunoştinţele, celor mici acum, peste timp. Pregătirea profesorilor ar trebui să adauge nu numai pregătirea cu învăţămintele a acestora, dar şi arta de a fi generoşi, de a se apleca cu iubire asupra fiecărui elev. Pentru ca atunci cînd veţi auzi un profesor vorbind cu căldură despre copiii lui, să fiţi sigur că e vorba de clasa sa, de cele mai multe ori, şi nu numai de copiii cărora le-a dat viaţă şi le-a dăruit numele. De la această identificare începe limita de la care se poate vorbi cu acoperire morală totală despre cel care s-a devotat complet profesiei de dascăl. Căci a fi pedagog înseamnă prin definiţie a fi dominat de acest sentiment filial adînc omenesc şi înalt social.

Galaţi. În drum spre... arena circului

Foto: I. BODEA

ACTUALITATEA

Miercuri la prînz, s-a înapoiat în Capitală venind de la Sofia, delegaţia Uniunii Tineretului Comunist, condusă de tovarăşul Nicolae Ungureanu, membru al Biroului C.C. al U.T.C., prim-adjunct al şefului secţiei organizatorice a C.C. al U.T.C. care la invitaţia Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist a făcut o vizită în R.P. Bulgaria.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Petre George şi Voinea Coriolan, membri ai Biroului, de activişti ai C.C. al U.T.C.

De cîteva zile a sosit în România o delegaţie economică condusă de E. R. Hayford, secretar principal în Ministerul Comerţului al Ghanei.

În urma tratativelor care au avut loc la Ministerul Comerţului Exterior, la 23 noiembrie au fost semnate un Acord comercial şi un Acord de plăţi de lungă durată între România şi Ghana.

(Agerpres)

● *În continuarea turneului pe care-l întreprinde în U.R.S.S., echipa de fotbal Progresul Bucureşti a jucat la Soci cu formaţia „Aripile Sovietelor" Kuibişev. Meciul s-a terminat cu scorul de 2—1 în favoarea fotbaliştilor români.*

● *Reprezentativa de fotbal a României şi-a încheiat pregătirile în vederea meciului pe care-l va susţine la Neapole simbătă cu echipa Italiei din campionatul european. Lotul care va face deplasarea cuprinde următorii jucători: Datcu, M. Ionescu (portari), Popa, Barbu, Dan, Deleanu, I. Popescu (fundaşi), Gherghelţ, Dobrin, D. Popescu (mijlocaşi), Pircălab, Frăţilă, Dridea, Lucescu, Iancu, R. Constantin (atacanţi).*

● *În meci amical desfăşurat la Londra, lidera campionatului englez de fotbal, Chelsea, a întrecut cu scorul de 2—0 (1—0) pe Real Madrid, deţinătoarea „Cupei campionilor europeni".*

● *Reprezentativa de rugbi a României susţine la sfîrşitul acestei săptămîni o nouă confruntare internaţională. Duminică, pe stadionul Republicii din Capitală în cadrul „Cupei Naţiunilor" rugbiştii români vor întîlni puternica selecţionată a Franţei.*

Meciul este aşteptat cu viu interes de amatorii de rugbi români şi francezi. Palmaresul întîlnirilor disputate în ultimii şase ani prezintă o egalitate perfectă: două victorii ale echipei române, două ale selecţionatei franceze şi două meciuri nule (obţinute de rugbiştii români în deplasare).

Lotul român pentru partida de duminică 27 noiembrie, va cuprinde, printre alţii, pe Penciu, Irimescu, Wusek, Demian, Mateescu, Ţuţuianu, Dinu, Stoica etc.

Jocul va fi condus de arbitrul englez P. Brooke.

(Agerpres)

Vedere din Sinaia

TURNEUL INTERNAŢIONAL DE HANDBAL

Una caldă, una rece, dar...

CLUJ (prin telefon)

Abia cu o seară înainte seniorii noştri au fost conduşi aproape tot timpul meciului de „şaptele" iugoslav şi în ultimă instanţă eforturile depuse au avut drept scop egalarea, sortită aproape nesperat în ultimele secunde ale meciului. Marţi seara, cînd echipa noastră de tineret a întîlnit pe cea a Iugoslaviei şi după cîteva minute de joc scorul ne era favorabil cu 4—1, sutele de spectatori clujeni prezenţi în Sala sporturilor, aşteptau cu sufletul la gură o surpriză de proporţii. Speranţele lor s-au menţinut pînă la începutul reprizei a doua, cînd tinerii noştri mai aveau un avantaj doar de un punct. În această parte a jocului ro-

SPORT

lurile s-au inversat. Iugoslavii s-au retras pe semicerc formînd un zid de care aproape cu regularitate s-au lovit atacurile echipei de tineret. În acelaşi timp, au contraatacat eficient şi golurile au început să curgă în poarta noastră. După ce a survenit egalarea la 10—10, echipa noastră a mai început de la centru de încă 10 ori. Scor final: 20—15 pentru Iugoslavia.

Campionii mondiali au întîlnit într-un meci fără probleme echipa Franţei. Francezii deschid scorul în primele minute dar survine imediat egalarea, apoi seniorii noştri iau conducerea pe care nu o mai pierd. Meciul s-a încheiat cu scorul de 16—10 în favoarea campionilor mondiali. Jocul seniorilor nu a corespuns sub mai multe aspecte. Ca şi în meciul cu iugoslavii ritmul de joc nu a fost cel aşteptat, greşelile tehnice s-au repetat prea frecvent iar orientarea în teren părea că se face în condiţii de ceaţă. Referindu-se la acest meci **antrenorul federal NICOLAE NEDEF** spunea: **„Nu am fost mulţumit de modul în care au jucat băieţii. Evoluţiei lor i-a lipsit ritmul, iar sub aspectul tehnic au ieşit la iveală prea multe fisuri. Practicînd un joc incileit nu s-au putut impune chiar în faţa unei echipe mai modeste cum este aceea a Franţei. Sperăm că în ultimul meci să trecem peste momentele de oboseală şi să dăm o replică potrivită unui adversar viguros reprezentat de echipa Uniunii Sovietice".**

I. RUSU

CINEMA

WARLOCK — cinemascop — rulează la Patria (orele 9; 12; 15; 18; 21), Bucureşti (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Griviţa (orele 8,45; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Tomis (orele 8; 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30), Modern (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30).

MINUNATA ANGELICĂ — cinemascop — rulează la Republica (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Festival (orele 8; 10,15; 12,30; 14,45; 17; 19,15; 21,30), Feroviar (orele 8; 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30), Excelsior (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30), Aurora (orele 8; 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30), Melodia (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30).

CEL MAI MARE SPECTACOL rulează la Luceafărul (orele 9; 12; 15; 18; 21).

POVESTEA PROSTIEI MELE rulează la Capitol (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

CEI 7 MAGNIFICI rulează la Lumina (orele 8,45; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

MAGAZINUL DE PE STRADA MARE rulează la Central (orele 8,45; 11,30; 14,15; 17,15; 20,15).

TUNELUL — cinemascop — rulează la Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45), Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30), Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

COPLAN IŞI ASUMĂ RISCUL rulează la Union (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30).

ZORBA GRECUL rulează la Doina (orele 11,30; 15,15; 18; 20,45) Program pentru copii dimineaţa ora 10.

DIN ADÎNCUL SECOLELOR — FABULA — PROTECTORUL PĂSĂRELELOR — VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ŞI DE STAT ÎN REGIUNEA BACĂU — CENTUM ANNI ACADEMIAE — RAPSODIE UNGARĂ — rulează la Timpuri noi (orele 9—21 în continuare).

WEEK-END la ZUYDCOOTE rulează la Giuleşti (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30), Flamura (orele 9,15; 12; 15; 17,45; 20,30).

VERIFICAT, NU EXISTĂ MINE! rulează la Crîngaşi (orele 15,30; 18; 20,30).

FANTOMAS şi FANTOMAS SE DEZLĂNŢUIE rulează la Bucegi (orele 8,45; 12,30; 16,15; 20).

VREMEA ZĂPEZILOR rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).

LAGUNA DORINŢELOR rulează la Flacăra (orele 15; 17; 19; 21).

TOM JONES rulează la Vitan (orele 11; 15,30; 18; 20,30).

FEMEIA NISIPURILOR rulează la Miorița (orele 18; 20,30).

TRIUMFUL LUI ROBIN HOOD rulează la Munca (orele 10; 16; 18,15; 20,30).

FERIŢI-VĂ AUTOMOBILUL! rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,30).

OLD SATTERHAND rulează la Moşilor (orele 15,30; 18; 20,30).

MAIGRET ŞI AFACEREA SAINT-FIACRE rulează la Cosmos (orele 16; 18; 20,15).

Cadru din filmul „Casa din Montevideo"

CASA DIN MONTEVIDEO — cinemascop — rulează la Volga (orele 9; 11,30; 14,45; 17,45; 20,30).

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

In folosul tău şi al patriei

bănești ale țărănimii cooperatiste a asigurat o bază largă pentru dezvoltarea acțiunii de economisire la sate, unde în primele nouă luni ale anului, populația a economisit la C.E.C., cu aproape 37% mai mult decît în aceeași perioadă a anului trecut. Numărul libretelor de economii emise de unitățile C.E.C. din mediul sătesc era la 30 septembrie a.c., de aproape 3 ori mai mare decît în anul 1959, iar soldul mediu pe aceste librete fiind de 5 ori mai ridicat. În rîndul tinerilor de la oraşe şi sate economisirea la C.E.C., este de asemenea, larg răspîndită. Tineretul din uzine, fabrici, unități socialiste din agricultură etc. constituie o parte însemnată a depunătorilor. Ideea economiei cunoaşte an de an o tot mai mare răspîndire şi în rîndul elevilor. Sute de mii de elevi economisesc pe librete de economii, sau pe timbre şi foi de economii şcolare. De altfel, în toate şcolile din țară, se desfăşoară cu sprijinul cadrelor didactice, al organizațiilor U.T.C. şi consiliilor de pionieri o activitate perseverentă de educare a elevilor în spiritul economiei.

INTREBARE: Un obiectiv central al activității Casei de Economii şi Consemnațiuni îl constituie, fără îndoială, asigurarea unei cît mai bune deserviri a deponătorilor. Cum este organizată în prezent deservirea populației prin unitățile C.E.C. din țară?

RĂSPUNS: Casa de Economii şi Consemnațiuni acordă o deosebită atenție îmbunătățirii permanente a deservirii populației. În prezent, la dispoziția deponătorilor se află peste 5 800 unități C.E.C. proprii şi mandatare; s-a dezvoltat simțitor rețeaua din mediul sătesc. Multe unități C.E.C. s-au mutat în localuri noi. Numeroase alte unități au fost de curînd reamenajate şi înzestrate cu mobilier şi instalații noi, asigurîndu-se şi pe această cale condiții tot mai bune activității de deservire a deponătorilor. În acest scop, s-au luat o serie de măsuri privind scurtarea duratei de deservire, prin introducerea mecanizării lucrărilor de evidență a operațiilor de economii în orașele Bucureşti, Ploieşti, Braşov, Sibiu, Baia Mare, Galați şi Hunedoara. Este în curs extinderea mecanizării acestor lucrări şi în alte orașe din țară care efectuează un volum mare de lucrări, precum şi adaptarea programului de lucru la cerințele populației şi desfăşurarea unei largi activități în legătură cu ridicarea la un nivel cît mai înalt a calificării profesionale a tuturor salariaților C.E.C. şi comportarea lor civilizată, atentă față de deponători. Prin unitățile sate, Casa de Economii şi Consemnațiuni pune la îndemîna deponătorilor, instrumente de economisire variate: librete de economii, obligațiuni C.E.C., conturi curente personale, iar pentru elevi, foi şi timbre de economii şcolare. În cursul acestui an, Casa de Economii şi Consemnațiuni, venind în întîmpinarea dorințelor deponătorilor, a introdus un nou instrument de economisire: LIMBRETUL DE ECONOMII PENTRU CONSTRUIREA DE LOCUINȚE. Pentru sumele depuse pe aceste librete se acordă, prin tragere la sorți trimestrială, cîştiguri în bani. Cîştigătorii mai apoi îşi construiască locuințe proprietate personală, sînt preferați la încheierea contractelor pentru construirea acestora, dacă folosesc la construirea avansurilor, sumele cîştigate.

INTREBARE: În condițiile creşterii sistematice a veniturilor bănești ale populației de la orașe şi sate, acțiunea de economisire la C.E.C. va avea, fără îndoială, condiții favorabile de dezvoltare în viitorii ani. Care sînt perspectivele acestei dezvoltări?

RĂSPUNS: În anii cincinalului, acțiunea de economisire la C.E.C. va continua să înregistreze ritmuri înalte de dezvoltare. Creşterea venitului național — izvorul principal al ridicării nivelului de trai — cu 47%, sporirea salariului real pînă în anul 1970 cu 25%, a veniturilor țărănimii cu 20—25%, majorarea pensiilor, al căror nivel mediu va fi în 1970 cu 35% mai mare decît în anul 1965, vor crea condiții favorabile economisirii la C.E.C.

Dezvoltarea impetuoasă a economiei naționale în viitorii ani permite să se prevadă perspectivele unei dezvoltări considerabile a acțiunii de economisire pentru această perioadă. Sînt perspectivele pătrunderii ideii economiei în rîndurile tuturor constructorilor socialismului din țara noastră, a înțelegerii rolului economisirii şi a avantajelor oferite de Casa de Economii şi Consemnațiuni fiecărui cetățean al patriei noastre socialiste.

Folosirea rezervelor interne

să determine măsuri exemplare pentru folosirea, cu maximum de eficiență a timpului de lucru, a forței de muncă. Or, din cauza absențelor nemotivate (la strungărie, de exemplu, au fost înregistrate în 9 luni 2276 ore-om absențe nemotivate) şi a întîrzierilor de la program, a fluctuației muncitorilor (peste 1 000 de oameni au plecat numai în acest an), fondul de timp efectiv lucrat în loc să crească a scăzut.

Socotim că eliminarea completă a acestor deficiențe în timpul care a mai rămas pînă la sfîrşitul anului, dublată de o bună organizare a muncii şi asistenței tehnice — ar face posibilă recuperarea minusurilor de producție existente la ora actuală. Sînt necesare pentru aceasta, bineînțeles, şi alte măsuri.

Întreaga activitate a organizației U.T.C. să fie concentrată spre lichidarea absențelor nemotivate şi întîrzierilor.

Este de asemenea necesar ca Sfatul popular orăşenesc Braşov să reanalizeze distribuirea mijloacelor de transport spre Uzina „Rulmentul" fie prin crearea unor linii directe, fie prin creşterea numărului de maşini pe liniile care deservesc uzina. Muncitorii Uzinei „Rulmentul" să nu mai fie puşi în situația de a aştepta zeci de minute în stații, pe trasee, pînă vine o maşină, sau de a schimba de cîteva ori mijlocul de transport.

Uzina trebuie ajutată să rezolve, cu cea mai mare operativitate, şi anumite probleme tehnico-materiale. Secția prelucrări mecanice, din lipsă de capacitate constituie în prezent un loc îngust, unde se produc strangulări. Aici uzina trebuie sprijinită să rezolve neîntîrziat problemele ce se ridică. Punem în discuție şi următoarea situație: piesele, care sînt prelucrate aici au nevoie, înainte de a porni spre celelalte secții, de o perioadă de „îmbătrînire". **Sugerăm specialiştilor uzinei, direcției generale din minister să studieze utilitatea unei instalații de îmbătrînire artificială, prin tratarea pieselor la temperaturi sub zero grade.**

Forul tutelar are datoria să ajute mai mult uzina braşoveană. Dar nu cum a făcut-o pînă acum. Dacă ar fi să apreciem acest ajutor în raport cu numărul brigăzilor care au vizitat uzina (şi în luna noiembrie se afla aici o astfel de brigadă) ar trebui să tragem concluzia că jumătate din specialişti: direcției generale au lucrat anul acesta mai mult în uzina braşoveană. Care este eficiența muncii acestor brigăzi, ce probleme concrete au rezolvat ele? Răspunsul îl dau faptele. Uzina nu şi-a realizat planul de contractare a utilajelor, organizarea muncii şi a producției prezintă încă destule lacune, evoluția sarcinilor de producție n-a cunoscut ascensiunea necesară pentru îndeplinirea ritmică a planului pe acest an. Cum se justifică atunci activitatea specialiştilor care au îndrumat şi ajutat uzina? **Unitatea de măsură ar trebui s-o constituie faptele. Dar ele refuză să dea răspunsul aşteptat.** Ar trebui, de asemenea, ca direcția generală prin ministerul de resort, **să intervină la furnizorii interni şi externi care nu-şi onorează la timp comenzile față de uzină.** Aşa înțeleg să-i ajute pe metalurgiştii braşoveni siderurgiştii de la Cîmpia Turzii, care la 1 noiembrie aveau restanță față de „Rulmentul", cantitatea de 102 tone laminate şi cei de la C.S. Reşița, care erau în restanță cu 239 tone materiale din luna octombrie?

Uzina „Rulmentul" face apel pentru îndeplinirea planului pe 1966 la toate rezervele de ultimă oră. Ele nu sînt, cum am văzut, puține. Fructificarea lor cu maximum de pricepere, am spune cu abnegație, poate ridica colectivul uzinei pe locul pe care-l merită: în rîndul întreprinderilor fruntaşe din orașul Braşov.

Portretul cercetătorului în anii tinereții

tarea de a trece de partea luminii o țărîmă de necunoscut şi a scrie un nume acolo unde ignoranța neputincioasă însemnase „hic sunt leones" nu este dată nimănui de ursitoare ci trebuie cucerită, nutrită cu ceasuri de veghe, îndrumată spre țeluri limpezi şi mereu sporită.

De aceea, anii tinereții cercetătorului sînt de obicei forja în care la lumina vîlvătăilor, se făureşte personalitatea lui viitoare. Iar acela care ar cerceta începuturile oamenilor ce deschid necunoscutului drumul spre enciclopedii ar descoperi în ciuda spațiului şi timpului, destule trăsături comune spre a conferi universalitate unui portret al cercetătorului în anii tinereții.

Căci, deşi întrebările pe care omul le pune realității şi metodele prin care o sileşte să-i răspundă şi-au schimbat mereu înfățişarea, nevoia de a pune întrebări şi de a făuri metode nu s-a schimbat niciodată, ea fiind proprie speței umane.

Omul păşeşte în viață întrebînd şi psihologii au descris chiar o primă şi o a doua vîrstă a întrebărilor. Milioane de întrebări se rostogolesc de pe buzele celor mici şi pentru a le răspunde este necesară o enciclopedie cu un număr nelimitat de volume. Spre adolescență, nevoia de a întreba se însoțeşte cu încercarea de a găsi soluții. Întrebarea cu o infinitate de ramificații, pe care, încă de la începuturile istoriei lui individuale o adresează omul lumii şi vieții devine astfel o modalitate de umanizare a speței umane.

Dar, aşa cum observa Irene Joliot Curie, cei mai mulți dintre noi utilizăm ştiința fără s-o credem. Numai o parte dintre noi o creează. De la un timp intensitatea funcției de a întreba scade şi fără a înceta vreodată cu totul să se întrebe şi să întrebe, consumatorul de ştiință se mulțumeşte cu acea imagine a lumii pe care i-o oferă cu autoritate cunoaşterea contemporană.

Portretul cercetătorului îşi capătă astfel prima trăsătură caracteristică, deoarece, nevoia lui de a întreba departe de a scădea în intensitate, devine din ce în ce mai puternică sfîrşind prin a-i domina întreaga viață. Şi unele acorduri o ceea ce va deveni mai tîrziu o pasiune mistuitoare se pot auzi încă din copilărie.

Fireşte, toți copiii întreabă. Însă micul Charles Darwin simte nevoia să pună întrebări nemiloase naturii. El adună neobosit flori şi pietre şi este nespus de vesel cînd vreunul din prietenii lui pescari îi aduce gîndaci găsiți pe fundul bărcii căci uneori se nimeresc exemplare rare. El însuşi este în stare să privească ore întregi trunchiul îmbrăcat cu muşchi al vreunui copac în speranța că va găsi un gîndăcel cît de mic.

Acestea se întîmplă în Anglia pe la începutul secolului al XIX-lea. În aceeaşi țară şi pe la sfîrşitul aceluiaşi secol un alt copil, străbătea în fugă landele Scoției citind cu osîrdie în cartea fermecată a naturii tot ce-i povesteau animalele, peştii şi păsările. Mai tîrziu, copilul devenit Sir Alexander Fleming, descoperitorul penicilinei, spunea nu fără orgoliu că ştia încă din copilărie „mii de lucruri pe care un orăşean nu le va şti niciodată". Cel care va fi doctorul Ion Cantacuzino, descoperitorul imunității prin contact şi luptătorul împotriva epidemiilor are la 9 ani colecții de fluturi şi un ierbar pe care le sporeşte de la an la an. Iar undeva în Suabia un băiat de cinci ani, care-şi părăseşte bucuros jocul spre a-şi asculta mama cîntînd la pian muzica lui Beethoven, prinseşte îngîndurat busola tatălui său declarînd apoi: „Cred că în jurul acului, este ceva care-l împinge". El şi-a pus astfel prima dată în viață o întrebare relativă la fizică şi răbdarea cu care a contemplat busola n-a mirat pe nimeni deoarece în familia Einştein se spunea „Albert este atît de răbdător încît se va face fără îndoială ceasornicar".

Toate acestea nu apar desigur semnificative prin ele însele. Numai după ce copiii de odinioară au descoperit originea speciilor, teoria relativității sau penicilina, îşi amintesc familiile, micile întîmplări şi le consemnează biografic. Ele îşi capătă o semnificație numai în lumina desfăşurării ulterioare. Mulți copii aleargă după fluturi, dar cînd nevoia de joc se termină, unii îşi continuă mersul spre laboratoare, iar ceilalți îşi poartă colecțiile în „muzeul sentimental" din podul casei părintești. Oricum ar sta lucrurile, biograful cercetătorului consemnează aproape totdeauna o confruntare timpurie cu obiectul de totdeauna al cercetării: natura.

ZILNIC ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări

DE PESTE HOTARE

R. P. UNGARĂ. — Fabrica de cauciuc Emergé din Szeged, recent intrată în funcţiune

SCRUTINUL DANEZ

Aşteptate cu vădit interes în cercurile politice, alegerile anticipate din Danemarca aveau menirea să limpezească situaţia politică internă intrucît, de doi ani, la conducerea ţării era un guvern minoritar. Hotărîrea premierului Krag de a organiza alegeri cu doi ani înainte de termen a fost luată după respingerea de către parlament a proiectului guvernamental de reformă fiscală. Dar, după cum s-a observat în momentul prezentării demisiei, la această hotărîre a contribuit şi actuala stare de lucruri din rîndurile dreptei. În timp ce ani de zile liberalii şi conservatorii alcătuiseră un fel de coaliţie a opoziţiei, un front care constituia principala ameninţare de formare a unui guvern de dreapta, luna trecută partidul conservator a anunţat că „nu se mai simte legat" de liberal-agrarieni. În aceste condiţii, dreapta se prezenta, deci, divizată. Totodată, proiectul de reformă fiscală se bucura de popularitate în rîndurile clasei mijlocii şi Partidul social-democrat al lui Krag a considerat că este momentul potrivit pentru a-şi îmbunătăţi situaţia în parlament.

În scurta perioadă de numai 20 de zile a campaniei electorale, social-democraţii au izbutit să obţină sprijinul Partidului socialist-popular. Aceste două partide s-au prezentat deci la urne într-un fel de coaliţie electorală. Privite din acest punct de vedere, rezultatele alegerilor de marţi înseamnă un succes pentru partidele social-democrat şi socialist-popular, care au obţinut împreună 89 de mandate în parlament. Potrivit rezultatelor date publicităţii, noul parlament va avea următoarea configuraţie: social-democraţii — 69 de mandate (cu 7 mai puţin decît în precedentul Folketing), agrarian-liberalii 35 de mandate (cu un mandat mai puţin decît în trecut), conservatorii 34 (cu două mai puţin), socialist-popularii — 20 de locuri (cu un plus de 10 mandate), radical-liberalii — 13 (cîştigă trei mandate), liberalii — 4 (cu două mai mult). Gruparea independenţilor de dreapta a pierdut toate cele 5 mandate pe care le deţinea anterior.

În urma acestor rezultate, Partidul social-democrat va forma, fără îndoială, noul guvern împreună cu partidul socialist-popular. Acesta din urmă a obţinut un succes electoral, reuşind să-şi dubleze numărul de mandate. După cum se ştie, partidul socialist-popular se pronunţă împotriva participării Danemarcei la N.A.T.O. şi condamnă agresiunea S.U.A. în Vietnam.

Primele comentarii referitoare la rezultatele scrutinului danez, scot în evidenţă ideea că, după toate probabilităţile, alegerile de marţi nu vor avea repercusiuni directe asupra politicii Danemarcei. Se relevă pierderile de voturi din partea partidelor burgheze (conservator, agrarian-liberal şi independent) şi în acelaşi timp o uşoară deplasare în favoarea partidelor de stînga. Premierul Krag, imediat după aflarea rezultatelor a declarat că guvernul său intenţionează să rămînă în continuare la conducerea ţării cu sprijinul socialiştilor-populari. Această declaraţie, pare să indice faptul că noul guvern s-ar putea să fie de fant cel precedent cu remanierile de rigoare în scopul includerii în cabinet a unor miniştri socialist-populari.

ION D. GOLA

pe scurt

Marţi după-amiază, Adunarea Generală a O.N.U. a luat în discuţie şi a adoptat raportul de activitate al Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică. Reprezentanţii Norvegiei, României şi ai altor ţări, care au luat cuvîntul cu acest prilej, au scos în evidenţă importanţa deosebită a activităţii pe care o desfăşoară A.I.E.A. într-unul din cele mai importante domenii ale colaborării internaţionale.

Surse autorizate din Washington au indicat marţi că este posibil ca evacuarea trupelor americane staţionate în Franţa, să nu poată fi încheiată pînă la data de 1 aprilie 1967, stabilită de guvernul francez. Într-o declaraţie dată publicităţii, Ministerul Apărării al S.U.A. a arătat că guvernul american „nu consideră că există o bază legală pentru stabilirea datei limită de 1 aprilie 1967, dar va pune în aplicare cererea franceză şi va retrage forţele americane cît mai repede posibil". Potrivit agenţiei FRANCE PRESSE, cercurile oficiale americane au precizat că la 7 martie 1966, în momentul în care guvernul francez a cerut ca trupele americane să părăsească teritoriul Franţei, în această ţară se găseau 70 000 de militari şi funcţionari ai Ministerului Apărării al S.U.A. şi membri familiilor lor, precum şi o cantitate de 770 000 tone de material militar. La valoare de 880 milioane dolari. De atunci, 26 000 militari au părăsit Franţa şi peste 400 000 tone de echipament militar au fost transferate în alte părţi.

Marţi, o delegaţie guvernamentală irakiană, condusă de vicepremierul Abde Majid, a sosit la Damasc. În aceeaşi zi, el a fost primit de premierul sirian Yussef Zeayen. Agenţia siriană de informaţii anunţă că întrevederea a fost consacrată problemelor legate de adoptarea unei poziţii comune faţă de societăţile petroliere străine care le exploatează resursele de petrol.

Un asasin sau doi ?

Controversa din S.U.A. în legătură cu împrejurările asasinării foştilor preşedinte John Kennedy, a ieşit din sfera politice din întreaga ţară. În ultimele şase luni au fost publicate 36 de cărţi sau articole care critică concluziile Comisiei Warren şi afirmă, în mare majoritate, existenţa unui complot şi chiar a unui al doilea asasin în afara lui Lee Harvey Oswald. După ce în ultimele 48 de ore procurorul Henry Wade, care a reprezentat Ministerul Justiţiei în procesul lui Jak Ruby, asasinul lui Oswald, şi senatorul Richard Russell, şi-au exprimat îndoielile în legătură cu „raportul Warren", marţi, fostul consilier al preşedintelui Kennedy, Arthur Schlesinger, şi senatorul Russell Long au cerut să fie întreprinsă o nouă anchetă. Long şi-a exprimat convingerea că în afara lui Oswald trebuie să fi existat şi alte persoane amestecate în asasinarea preşedintelui, lăsînd să se înţeleagă că el crede în existenţa unui complot.

Mai mulţi membri ai Comisiei Warren au făcut diferite declaraţii în ultimele zile, pronunţîndu-se împotriva deschiderii unei noi anchete. O poziţie similară au adoptat şi liderii partidelor democrat şi republican din Camera Reprezentanţilor.

„ULTIMA TENTATIVĂ" ?

Cercuri bine informate britanice, agenţia France Presse relatează că premierul britanic, Harold Wilson, încearcă o ultimă tentativă în vederea [illegible] Londra şi Salisbury. În acest scop, guvernul britanic a devansat cu o săptămînă data oficială a sosirii la Geneva a [illegible] Commonwealth, care va aprecia [illegible] dacă va putea hotărî delegarea lui Herbert Bowden, secretar [illegible] la Salisbury, pentru a relua dialogul cu regimul rhodesian.

George Brown, ministrul afacerilor externe al Marii Britanii, a sosit ieri la Moscova într-o vizită neoficială.

„JK — 40"

În Uniunea Sovietică se efectuează primele zboruri cu noul avion cu reacţie „JK-40", construit de un colectiv sub conducerea lui Alexandr Iakovlev. Reactorul poate decola şi aterisa pe o pistă oblongă de pămînt. El are două aripi lungi şi trei motoare în partea din spate a fuzelajului. Pentru decolare şi aterizare avionului, este suficientă o pistă de pămînt cu o lungime de 600—700 metri. Lungimea fuzelajului este de 30—32 metri, viteza maximă de 750 km pe oră, iar raza normală de zbor — 500 km.

Noul avion, care are 24 de locuri, este destinat liniilor aeriene locale, cu aeroporturi lipsite de piste de beton.

Continuînd-şi zborul orbital, în jurul Lunii, sonda automată „Luna-Orbiter-2" a intrat în ultimele 24 de ore într-o serie de fotografii ale suprafeţei lunare. Aceasta reprezintă hărţile de terenuri care ar putea fi ale [illegible] cu dimensiuni între 190 şi 230 m. Specialiştii de la N.A.S.A. consideră că, după felul în care se desfăşoară această operaţiune, se poate crede că „Luna-Orbiter" va lua cele 400 de clişee ale unei suprafeţe de 13 ori mai mare decît vinerea, cînd aparatele sondei vor trebui să le alegă.

Membrul Abori Motrin Amer, prim-vicepreşedinte al R.A.U., care a fost [illegible] la Moscova, a făcut vizite la Kremlin lui Kosygin, preşedintele Consiliului de Miniştri al URSS, Nikolai Podgorni, preşedintele Prezidiului Sovietului Supreme al URSS.

La Lome a avut loc o şedinţă a Consiliului Naţional de reconciliere la care au luat parte preşedintele Republicii Togo, Grunitzky, vicepreşedintele Meatchi, premierul şi reprezentanţi ai partidelor politice togoleze. Au fost examinate aspecte legale de tentativa eşuată de lovitură de stat pusă la cale în Togo. Consiliul a aprobat măsurile luate de preşedintele şi vicepreşedintele Togo-ului, singurele autorităţi legale după destituirea tuturor membrilor cabinetului togolez. Grunitzky a făcut cunoscut că în scurtul timp va avea loc o reuniune extraordinară a Adunării Naţionale din Togo, în cadrul căreia vor fi analizate recentele evenimente.

Vizita preşedintelui Consiliului de Stat, Chivu Stoica, în Republica Arabă Unită

(Urmare din pag. I)

de aur cu mumia sa, ca şi desene murale de o deosebită expresivitate, basoreliefuri care redau momente din viaţa şi obiceiurile egiptenilor de acum cîteva milenii. În timpul vizitării altor monumente, specialişti egiptologi informează pe oaspeţi despre munca perseverentă, pasionantă, plină de dăruire, desfăşurată pentru descoperirea şi clasificarea marilor edificii ale trecutului.

Este vizitat apoi palatul reginei Hatşepsut considerat unul din minunile Egiptului. Egiptologii informează că numeroşi arheologi şi-au dăruit cea mai mare parte a vieţii lor dezlegării enigmei acestui palat. La moartea reginei, succesorii ei i-au dărîmat palatul plin în temelii. Munca de reconstituire a necesitat 30 de de ani de cercetări pline de răbdare.

În continuare se vizitează templul de la Karnak. După piramide, templul de la Karnak închinat Zeului Soarelui, Amon, este considerat cel mai mare monument al Egiptului antic.

În încheierea vizitei, preşedintele Consiliului de Stat al României adresează calde felicitări arheologilor egiptenii pentru munca lor pasionantă închinată studierii bogatului trecut al acestei ţări. Conducătorul român admiraţie de cercetările întreprinse de succes ale arheologilor noştri pentru cunoaşterea trecutului îndepărtat al României şi subliniază utilitatea unor contacte între arheologii egiptenii şi români.

În cursul după-amiezii, preşedintele Consiliului de Stat al României, împreună cu personalele oficiale române şi egiptene care îl însoţesc, au sosit cu avionul la Assuan.

Pe aeroportul oraşului, oaspeţii sunţi au fost salutaţi cordial de oficialităţile locale.

Guvern de tranziţie în Olanda

HAGA 23 (Agerpres). — Noul guvern olandez, prezidat de Jelle Zijlstra, a depus marţi jurămîntul în faţa reginei Juliana, ceremonie care a pus capăt în mod formal crizei de guvern izbucnite cu 39 de zile în urmă. Noul guvern este minoritar în parlament, urmînd să rămînă la putere aproximativ zece săptămîni, adică pînă la organizarea unor alegeri legislative anticipate. Într-adevăr, Partidul protestant şi Partidul catolic, care compun coaliţia guvernamentală, dispun de numai 63 din cele 150 de locuri din Camera inferioară a parlamentului. Dat fiind faptul că este vorba de un guvern de tranziţie, avînd ca sarcină esenţială organizarea scrutinului, se crede că el va găsi sprijinul necesar pentru aprobarea diverselor legislaţii în parlament.

C.E.C.O. caută soluţii

PARIS 23 — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: Consiliul ministerial al C.E.C.O. (Comunitatea Europeană a Cărbunelui şi Oţelului) s-a reunit marţi la Luxemburg, sub preşedinţia lui Raymond Marcellin, ministrul francez al industriei. Pe ordinea de zi a lucrărilor a fost înscrisă căutarea unei soluţii pentru remedierea crizei industriei carbonifere şi siderurgice, care provoacă tot mai mari perturbaţii economiei celor şase state membre ale C.E.C.O. Se anunţă că cei şase miniştri au realizat un acord de principiu asupra măsurilor privind subsidiile ce ar urma să fie alocate pentru remedierea situaţiei din industria cărbunelui. Scopul principal este de a determina o scădere a preţului cărbunelui produs în ţările C.E.C.O., în Germania occidentală îndeosebi, pentru ca el să ajungă la nivelul cu care se lucrează în S.U.A. Se ştie că întreprinderile siderurgice din cele şase ţări preferă în prezent cocsul american celui vest-european, deoarece este mai ieftin cu 2 dolari la tonă.

În discuţia miniştrilor se află şi problema concurenţei pe care şi-o fac producătorii de oţel din ţările C.E.C.O., ca urmare a creşterii capacităţilor de producţie atît în cadrul Comunităţii, cît şi în lumea întreagă. În legătură cu acest subiect, autoritatea supremă a C.E.C.O. propune printre alte măsuri: stabilirea unui program indicativ de producţie pe întreprinderi şi nu pe ţări sau regiuni şi impunerea obligaţiei întreprinderilor siderurgice de a publica preţurile lor reale. Printre măsurile care vor fi luate se numără şi un blocaj la nivelul anului trecut, adică al anului 1964, a schimburilor de oţel între cele şase ţări, cu alte cuvinte stabilirea unei contingentări intercomunitare.

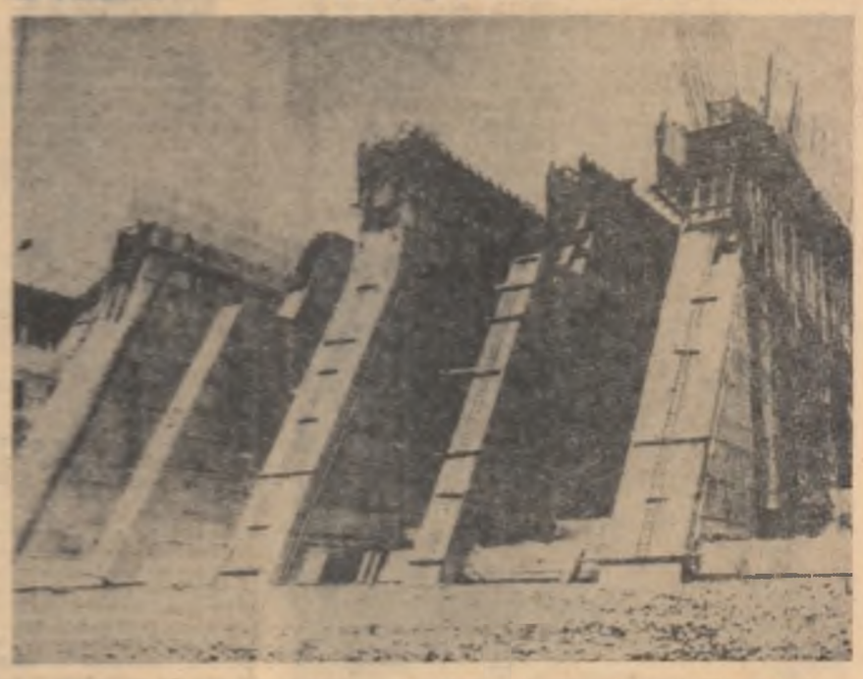

NIGERIA. — Lucrări de construcţie la bazinul hidrocentralei Kainji, de pe Niger

ITINERAR POLONEZ

Zelazowa Wola înseamnă, în traducere literală, voinţă de fier. Satul se zăreşte de pe şoseaua Varşovia—Lowicz, pe partea dreaptă, la kilometrul 89. Spre casa lui Chopin trecem în plină toamnă, pe o lungă alee străjuită de arbori cu coame galbene, lucind stins sub ploaie. Călătorul prins de neliniştile calme ale anotimpului în aceste locuri întinse ca o enormă tablă de aramă (cîmpia Mazoviei) melancolizează el însuşi, prins de nu ştiu ce pornire romanţioasă. Încît, sub ploaia măruntă şi foşnitoare ca adierea noptatică a unui lan nesfîrşit, peisajul nu mai e o realitate detaşată ci o stranie proiecţie a melancoliei interioare, vîhrind în afară ca un solfegiu pianistic. Satul de care ne apropiem are un nume reconfortant, de pedală energică la acordul melancolic al peisajului: Zelazowa Wola! Caut casa naşterii şi a copilăriei lui Chopin şi aflu un parc imens, solemn drapat în verdele pierdut spre auriul icoanei. Salcia uriaşă, lîngă poarta boltită în fier forjat, îşi plînge cu mari lacrimi galbene trecerea. Romantica alee cu castani, lacul cu nuferi, sălcii — un imens sanctuar vegetal cu rost funcţional în ritualul pelerinajului. Pătrunderea în peisaj e gradată, graţie unei rafinate savanterii a naturii care-şi pregăteşte vizitatorii pentru întîlnirea cu zeul său. Casa, privind-o brusc, fără atenţie la peisaj, e secundă, un conac miniatural cum e, de pildă, cel de la Mirceşti, al lui Vasile Alecsandri. Tumultuosul poet al muzicii e însă, ca orice mare artist, o componentă a naturii şi trebuie cunoscut ca atare. Natura îl relevă, pregătindu-l ca pe propriul ei fiu. Casa e — cum să fie altfel? — hătrînească, cu ziduri groase de 1 metru, într-o cameră ceasul de perete măsoară timpul casei, acum ca şi atunci, poate pe vremea concertelor cu uşile deschise. Camera de lucru, a patra, e largă şi joasă, austeră, cu pianul între ferestre pe care zburau acordurile tremurătoare, prin aerul de linişte solemnă al serii. Restauratorii, oameni de gust şi mai puţin muzeografi pedanţi, au lăsat sanctuarul să respire în voie atmosfera tînărului Chopin, n-au făcut din casă un muzeu în sensul propriu al cuvîntului. În „sala căminului", printre picturile caracteristice caselor de ţară din epocă, privim o copie a celebrului portret al lui Chopin (originalul se află la Louvre) datorat lui Eugène Delacroix. „Cum arată Bach, Mozart şi Wagner, ne este în fond indiferent: ne putem compune cîte o imagine ideală din opera lor. Chopin îşi declamă singur opera înscrisă în portretul său fizic. Eugène Delacroix l-a găsit atît de profund specializat într-o emoţie ca şi fatală şi universală, încît l-a luat drept model pentru figura lui Dante" (George Călinescu). Chipul acestui poet al muzicii poartă în sine întregul patetism al operei care se supune intenţiei, voinţei lui, ceea ce-l face apt mai mult de simbol decît de portret (în vastul parc varşovian Lazienki monumentul artistului e un tronchi de salcie cu plete filfîitoare sugerînd nu atît sfîşiere tragică cît mai ales cavalcadă energică, de un patetism clocotitor înalt cît volbura norilor). Satul se numeşte Voinţă de fier! Tot marele critic român G. Călinescu scrie: „Chopin are o idee fundamentală, tradusă într-o formă personală de persuasiune, el este un orator şi un propagandist, a cărui intenţie e cu mult mai vastă, decît spaţiul unui salon". Imaginea e aceasta, mai apropiată de tribun decît de suavul compozitor romantic.

Romanţă autumnală

Din salonul concertelor două uşi largi se desfac spre o terasă pardosită cu mari dale, continuată cu un vast amfiteatru în adîncul parcului. Fireşte, această muzică hohotitoare — nu însă dezordonată — nu se putea închide între pereţii salonului ca zbuciumul mării la dig, reclama aerul înalt, spaţiul nemărginit. (În fiecare duminică locul e sală de concert popular cu muzică de Chopin, la care-şi dau concursul pianişti polonezi şi de peste hotare, păstrîndu-se şi perpetuîndu-se astfel un ritual cu profunde semnificaţii. Spaţiul natural, sub cerul gol, prin care să se poată rostogoli opera acelui ce „a făcut revoluţia sa la pianoforte" e scena unde au loc, la Varşovia, în parcul amintit, concerte asemănătoare, cu planul aşezat pe soclul monumentului lui Fr. Chopin). În spiritul acestor sugestii conţinute de muzica marelui compozitor e amenajat şi parcul de la Zelazowa Wola, operă a profesorului Krzywda Polkowski.

Totul vorbeşte aici — conturîndu-se ca o viziune poloneză a lui Chopin — de vigoarea tulburătoare a creaţiei, născută pentru a se asocia cu măreţie monumentelor naturii, a căror geamănă este menită a fi.

C. STĂNESCU

Interior din conacul de la Zelazowa Wola

Operaţiune eşuată

Alain Raymond, trimisul special al agenţiei FRANCE PRESSE, a luat parte la operaţiunile trupelor americane în cursul operaţiunii Paul Revere, desfăşurată în provincia Kontum, în regiunea Platourilor Înalte. Miza acestei operaţiuni era în general aceeaşi ca ultimelor operaţiuni americane: „a căuta şi distruge" forţele patriotice. Din relatările sale reiese că unităţile americane erau [illegible] cu o uriaşă cantitate de armament şi şi-au început operaţiunea după o pregătire de artilerie de ore întregi. Orientîndu-se după locul unde a fost doborît un elicopter american, unităţile infanteriei marine sperau să „localizeze inamicul" şi să încercuiască detaşamentele forţelor patriotice.

Reportajul lui Alain Raymond constituie una din numeroasele mărturii ale neconcordanţelor dintre planurile şi rezultatele obţinute de intervenţioniştii americani. „În seara de 12 noiembrie, relata el, în timp de patru ore aproximativ 600 de obuze de mortiere, trase din tunuri de 75 şi chiar 100 mm, au căzut asupra poziţiilor deţinute de cele trei companii americane. Pierderile au fost grele. Aviaţia a fost chemată în ajutor. Colonelul îmi declara: Ei trag şi din est şi dinspre nord. Au artilerie puternică şi eficace".

Rezultatul operaţiunii a fost nul. Companiile americane n-au reuşit să intre în contact cu unităţile patriotice care le-au atacat. Acelaşi fenomen s-a întîmplat şi în alte zone ale Platourilor Înalte, în Delta Mekongului, în numeroasele puncte ale Vietnamului de sud semnalate în comunicatele militare, iniţiativa fiind fermă deţinută în ultima vreme de către forţele patriotice. Comandantul infanteriei marine americane declara nu de mult că în una din zonele Vietnamului de sud a început mai demult experimentarea încercărilor de a prelua totalitatea operaţiunilor militare de către americani şi a preda „pacificarea" forţelor sud-vietnameze. Această tentativă nu s-a tradus însă pentru autorii „experienţei", prin rezultate mai favorabile pe planul luptelor. Majoritatea ciocnirilor militare au loc în ultimul timp între forţele patriotice şi trupele americane. Şi în prima jumătate a lunii aprilie—octombrie asupra unor obiective militare din Vietnamul de sud.

Totalizatorul atacurilor aminteşte că au fost distruse în acest interval peste 600 de avioane americane. Dar multe din aceste avioane au fost distruse chiar pe pistele de aterizare, neputîndu-şi lua zborul. Aeroportul de la Tan Son Nhut, la 4 km de Saigon, a fost atacat în patru rînduri, fiind distruse 67 de avioane şi incendiat un depozit de petrol. La fel, bazele militare de la Vinh Long, de la Soc Trang (unde în acest interval au avut loc 8 atacuri soldate cu 68 de avioane distruse). Este numai un fragment din lista victoriilor repurtate de forţele patriotice împotriva agresorilor în războiul sîngeros pe care-l impun aceştia.

Americanii descoperă „secretul" cerînd trimiterea de noi trupe. Dar, în urmă cu un an, cînd efectivele americane erau sub jumătatea numărului actual, „argumentele" invocate de comandamentul S.U.A. de la Saigon erau aceleaşi. Pe atunci în Vietnamul de sud se aflau 165 000 de soldaţi americani şi generalul Westmoreland declara că „nu poate face faţă" atacurilor forţelor patriotice. Acum el dispune de peste 400 000 de soldaţi (incluzînd trupele satelite). Într-un interviu acordat săptămîna aceasta revistei U. S. NEWS AND WORLD REPORT, generalul Westmoreland cere noi efective arătînd că „nu poate face faţă" situaţiei militare existente. Această creştere în ritm rapid a trimiterii efectivelor în Vietnam nu a constituit şi nu poate constitui pentru Washington o ieşire din impas. Agresiunea din Vietnam este lipsită de viitor. Eroica rezistenţă a poporului vietnamez, abnegaţia cu care luptă pentru libertate şi independenţă demonstrează că agresorii trebuie să se aştepte la noi înfrîngeri. Afluxul de trupe nu poate schimba, aşa cum n-a putut schimba nici pînă acum, situaţia existentă.

S. V.

Congresul Uniunii Tineretului Revoluţionar din R.P. Mongolă

ULAN BATOR (Agerpres). — În sala de şedinţe a Marelui Hural Popular al R. P. Mongole au început, la 22 noiembrie, lucrările celui de-al XV-lea Congres al Uniunii Tineretului Revoluţionar din R. P. Mongolă. La congres participă 571 de delegaţi din partea organizaţiilor de tineret orăşeneşti şi locale, precum şi delegaţii din partea organizaţiilor de tineret din 20 de ţări. Din ţara noastră participă o delegaţie a Uniunii Tineretului Comunist, condusă de tov. Vasile Nicolcioiu, secretar al C.C. al U.T.C.

La şedinţa de dimineaţă, C. Purevjav, prim-secretar al C.C. al Uniunii, a prezentat raportul de activitate.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".